

ΑΦΙΕΡΩΜΑ:

1700 χρόνια από τό

Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ • ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

Τ.Θ. 1308, Τ.Κ. 380 01 ΒΟΛΟΣ, ΤΗΛ.: 242 10 93502, 24210 93510, FAX: 24210 67903

ΚΩΔΙΚΟΣ: 2369

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας” καὶ οἰκονομῶν τὰ πάντα τοῖς πᾶσι καὶ ὀδηγήσας εἰς τὴν “Ἀναστάσεως ἡμέραν ταύτην” καθ’ ἣν “τὰ πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ”.

Συμπληροῦνται κατὰ τό τρέχον ἔτος χίλια ἑπτακόσια ἕπτ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων περὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς πίστεως καὶ ἐπικοινωνοῦντες πρὸς τὴν ἐν παντί τόπῳ καὶ χρόνῳ ἐκκλησιαστικὴν ἀπευθύνομεν ἀπὸ τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μήνυμα ἐλπίδος, ἀγάπης, εἰρήνης καὶ αἰσιοδοξίας, καθ’ ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὑπάρχει ὡς συνεχῆς θεοφάνεια. “Ὁ ἑωρακὴς τὸν Υἱὸν ἑώρακε τὸν Πατέρα” (πρβλ. Ἰωάν. δ’ 9) καὶ ὁ ἑωρακὴς τὸν Θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας ἑώρακε τὸν ἀοράτως μεθ’ ἡμῶν ὄντα Θεάνθρωπον Κύριον καὶ τό Ἅγιον Πνεῦμα.

Τοιοῦτος θεσμός ἐν ἐλευθερίᾳ ἐστὶν ἡ Ἐκκλησία: “τοιοῦτος ὁ Χριστιανισμός ἐν δουλείᾳ ἐλευθερίαν χαριζόμενος”. (πρβλ. Ἱ. Χρυσόστομος, Ὁμιλία ΙΘ’ εἰς Α’ Κορινθίους, 193).

Διὰ τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων οἱ διωγμοὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς θρησκείας κατὰ τύπον νομικὸν ἐπαύθησαν καὶ ἐθεσμοθετήθη διὰ πρώτην φοράν δι’ ἀνθρωπίνου περιβλήματος ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἰς τὸν κόσμον. Ὅμως, ἡ ἐλευθερία ἢ ὁ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε (πρβλ. Γαλ. ε’ 1) δέν εἶναι τύπος καὶ γράμμα. Εἶναι ἡ πραγματικὴ ἐλευθερία, τὴν ὁποίαν ἐπιζητοῦμεν πάντοτε, ὥστε νὰ γίνωνται τὰ πάντα “καινά”. Ἄλλωστε, μήπως δέν προσδοκῶμεν καινὸν οὐρανὸν καὶ καινὴν γῆν;

Μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου, τοῦ πρό Χριστοῦ “παλαιοῦ Ἰσραὴλ”, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν θεανθρωπίνην ἔνσαρκον παρουσίαν τοῦ “καινοῦ Ἰσραὴλ”, καὶ ἡ ἐλευθερία ἔκφρασις τῆς συνειδητῆς πίστεως τοῦ ἀνθρώπου ἦτο πλήρης

διώξεων καὶ διωγμῶν μέχρι μαρτυρίου αἵματος ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

Εἰς τὴν ἱστορίαν καταγράφονται καὶ διωγμοὶ κατὰ πρόσωπον, τὰ ὁποῖα εἶχον διαφορετικὴν ἀντίληψιν καὶ πίστιν περὶ τῆς Θεότητος ἀπὸ αὐτῆς τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ ἄρχων ἢ ἡ κοινωρία τῆς ὁποίας ἀπετέλουν μέλη.

Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἀναφέρεται εἰς τὸν θεωρούμενον κοσμοκράτορα τότε βασιλέα Ναβουχοδονόσορα εἰς τὴν κατασκευὴν μεγάλης εἰκόνης τοῦ προσώπου του καὶ εἰς τὴν ἀπαίτησιν αὐτοῦ παρὰ πάντων τῶν ὑπηκόων του ὅπως προσκυνοῦν αὐτὴν δι’ ἐδαφιαίας ὑποκλίσεως.

“Οἱ τρεῖς εὐαγεῖς Παῖδες” ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός, διότι ἠρνήθησαν νὰ προσκυνήσουν τό εἶδωλον τοῦ Ναβουχοδονόσορος. Ἠρνήθησαν ἐν τῇ πράξει νὰ ἀποδώσουν εἰς κοσμικὸν βασιλέα τὴν ἀξίαν τῆς ἰσοθεΐας, τὴν ὁποίαν ἀπέδιδεν αὐτός οὗτος εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Ἐδιώχθησαν καὶ ἔσχον μαρτυρικὸν τέλος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἡ Ἁγία Σολωμονὴ καὶ οἱ ἑπτὰ μακαρβαῖοι παῖδες σὺν τῷ διδασκάλῳ αὐτῶν Ἐλεαζάρῳ. Τὴν αὐθεντίαν τοῦ Ναβουχοδονόσορος διέψευσε πανηγυρικῶς ἡ κάμινος τοῦ πυρός, ἡ ὁποία, προτυποῦσα τό Μυστήριον τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου, ἐδρόσισε καὶ ἐφύλαξεν ἀσινεῖς τοὺς Τρεῖς Παῖδας, ὡς τό Πῦρ τῆς Θεότητος τὴν Παρθένον Θεοτόκον.

Οἱ ἀρνηθέντες νὰ προσκυνήσουν τὸν ἐξ ἀλόγου ὑπερηφανείας ἰδιοποιηθέντα τὴν ιδιότητα τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπον αἰχμάλωτοι Παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ λέγοντες μεγάλη τῇ φωνῇ, “πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύριον”, προεικόνισαν τὴν ἐλευθερίαν τὴν

Συνέχεια στή σελ. 2

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Συνέχεια από τη σελ. 1.

όποιαν ἔφερεν ὁ Κύριος, “γενόμενος ὑπό νόμον ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσῃ” (πρβλ. Α΄ Κορ. θ΄ 20).

Εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας, ὁ φιλόσοφος Σωκράτης κατεδικάσθη εἰς θάνατον μέ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι δέν ἀπεδέκετο τοὺς θεοὺς τοὺς ὁποίους ἡ πόλις ἐλάτρευεν. Ὁμοίως ἀτομικαὶ διώξεις κατὰ τῶν ὑποστηριζόντων διαφορετικὰς δοξασίας ἀναφέρονται πολλαὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ἡ διώξις τοῦ Ἀναξαγόρου τοῦ Κλαζομενίου ἐπειδὴ ὑπεστήριζεν ὅτι ὁ ἥλιος εἶναι πυρακτωμένη πέτρα ἢ ἡ διώξις τοῦ Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἐπειδὴ ἐκατηγόρει τὰ ἀρχαῖα εἰδωλολατρικὰ μυστήρια καὶ ἀπέτρεπε τοὺς πολίτας νά συμμετέχουν εἰς αὐτά.

Ὁπωσδήποτε οἱ διωγμοί, πραγματικοὶ καὶ ἰδεολογικοί, ἀνά τοὺς αἰῶνας, καίτοι ὠδήγησαν πολλάκις καὶ ὠδηγοῦν εἰς τὸ ἐν μαρτυρία μαρτύριον, οὐδέποτε κατέλυσαν τὴν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων θρησκευτικὴν ἀνεκτικότητα, ἡ ὁποία διεκνήρυχθη ἐπισήμως διὰ τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων.

Οἱ ρωμαῖοι αὐτοκράτορες κατεῖχοντο ὑπὸ ἀπολυταρχικοῦ πνεύματος καὶ κατέστησαν ἑαυτοὺς ἀρχηγούς καὶ τῆς θρησκείας. Μάλιστα δὲ ἔφθασαν μέχρι τοῦ σημείου νά ἀπαίτουν τὴν ἀναγνώρισιν εἰς αὐτοὺς θεϊκῆς ἰδιότητος καὶ ἀντιστοίχου τιμῆς.

Ἡ ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν ἀπόρριψις τῶν ὡς ἄνω ἀπαιτήσεων τοῦ αὐτοκράτορος προεκάλεε τὴν ὀργὴν αὐτοῦ, ἔνεκα κυρίως τῆς ἀμφισβητήσεως τῆς αὐθεντίας αὐτοῦ. Ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης ἀνθρωποκεντρικῆς θεωρήσεως οἱ γνωστοὶ ἀνηλεεῖς διωγμοί, οἱ ὁποῖοι προεκάλεσαν ἑκατόμβας μαρτύρων, οἵτινες “ἔπλυναν τὰς στολάς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου” (Ἰωάν. ζ΄ 14).

Συμπερασματικῶς, οἱ διωγμοὶ κατὰ τῆς θρησκείας κατέληξαν εἰς τὸ ἀπόφθεγμα τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου: “Τὸν δὲ Θεῷ πολεμοῦντα οὐκ ἔνι ποτὲ εἰς χρυστόν καταστρέψαι τέλος· ἀλλ’ ὁ τοιοῦτος ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς τόλμης οὐδὲν ἴσως πείσεται δεινόν [...] ἂν δὲ ἐπιμένη τῇ παροινίᾳ [...] μηδέποτε τῆς πρὸς τὸν Θεόν ἀπεισθαί μάχης, ὡς οὐκ ἐνόν τὴν ἀήττητον ἐκείνην χεῖρα διαφυγεῖν” (Εἰς τοὺς πολεμοῦντας τὸν μοναχικὸν βίον Α΄, Ρ.Γ. 47, 319).

Οἱ Αὐτοκράτορες Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, τῆς Ἀνατολῆς, καὶ Λικίνιος, τῆς Δύσεως, παρεδέχθησαν μετὰ τρεῖς αἰῶνας σκληροτάτων διωγμῶν κατὰ τῶν χριστιανῶν, ὅτι ἡ θρησκευτικὴ μισαλλοδοξία καὶ οἱ συνεχεῖς διωγμοὶ κατ’ αὐτῶν εἰς οὐδὲν ὠφέλησαν τὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἀπεφασίσθη δὲ ὑπ’ αὐτῶν ὅπως ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς χριστιανούς ἡ ἐλευθερὰ ἄσκησις τῆς πίστεως καὶ τῆς ὑπ’ αὐτῶν λατρείας τοῦ Θεοῦ. Τὴν βούλησιν τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, “λογισαμένου τὸ ἐντεκνον τοῦ διαβολικοῦ πολέμου” ἀπεικονίζει τὸ περιεχόμενον τοῦ πάντοτε σύγχρονου τούτου Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων τοῦ ἔτους 313 μ.Χ., τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσε τὴν βᾶσιν τῆς μετὰ πολλοὺς αἰῶνας ἀναγνωρισθείσης παγκοσμίως ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως.

Τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων περιλαμβάνει προκεχωρημένας θέσεις διὰ τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν, ἐκπεφρασμένας εἰς δεκατρεῖς ἐνόπτας. Θεσιάζονται ἀρχαῖα παράδοξοι διὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τοῦ Δ΄ αἰῶνος, αἱ ὁποῖαι παραμένουν πάντοτε ἀρχαὶ καὶ ὀδοδείκται, ἔστω καὶ ἐάν προβάλληται ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐφαρμόζονται αὐταὶ πλήρως καὶ ἐν τῷ κειμένῳ “ἐν τῷ πονηρῷ” κόσμῳ τούτῳ τῆς “ἀδικίας” καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ “σκότους”, ἀντὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ Φωτός.

Ὁμολογοῦνται καὶ διακνήρυσσονται: ὁ σεβασμὸς εἰς τὴν σκέψιν καὶ εἰς τὴν βούλησιν ἐκάστου νά ἐπιμελῆται τῶν θείων πραγμάτων ὡς αὐτὸς βούλεται ἡ εὐλάβεια καὶ τὸ σέβας πρὸς τὸ θεῖον καὶ ἡ ἀπόδοσις εἰς τοὺς Χριστιανούς καὶ εἰς πάντας τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐπιλογῆς θρησκείας, ἄνευ ἐνοχλήσεώς τινος· ἡ παράδοσις πάραυτα ἄνευ χρονοτριβῆς τινος εἰς τὸ σῶμα τῶν χριστιανῶν, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Σύνοδον, τῶν κατασχεθέντων καὶ ἀφαιρεθέντων τόπων λατρείας αὐτῶν καὶ λοιπὰ ταῦτα δὲ πάντα, ὥστε “ἡ θεία μέριμνα, ἡ ὁποία μᾶς περιβάλλει, τῆς ὁποίας πείραν ἐλάβομεν ἦδη εἰς πολλὰς περιστάσεις, νά μείνῃ εἰς ἡμᾶς ἀσφαλῆς διὰ παντός”.

Διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου καὶ διὰ τῶν ἀκολουθησασῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον ἡ ἔννοια τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Καθιερώθησαν διὰ πρώτην φοράν αἱ ἀνωτέρω περιγραφόμενα ἀξία, ὁ σεβασμὸς τῆς ἀνεξιθρησκίας, ἡ ἐλευθερία τῆς ἐκφράσεως τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως - ἀξία τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς - καὶ πάντα ὅσα ἀπέτελεσαν τὴν βᾶσιν τῆς σήμερον ἰσχυροῦς σχετικῆς νομοθεσίας καὶ τῶν περιλαμβανομένων ἐν αὐτῇ διατάξεων εἰς τὰς κατὰ καιροὺς διακνήρυξεις διεθνῶν ὀργανισμῶν καὶ κρατικῶν ὀλοτήτων.

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, οὐκ ἐξ ἀνθρώπων λαβὼν τὴν κλησιν, περιεπύχθη πάντας, λαόν καὶ Ἐκκλησίαν, πιστοὺς καὶ ἀπίστους, καὶ ἐγένετο διάκονος τοῦ ἔργου τῆς εὐημερίας ἐν γαλήνῃ καὶ τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς του καὶ ἐξῆς ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μεταμορφώνει τοὺς θεσμούς, τὴν ζωὴν καὶ ἀναγεννᾷ τὸν κόσμον, ὅπως ἀκριβῶς ἡ Βάτος ἡ καιομένη καὶ μὴ φλεγόμενη τοῦ Σινᾶ, ἡ Μήτηρ “ἡ τὸν ἀχώρητον χωρήσασα”, τὴν Ζωὴν, “ἵνα ζωὴν ἔχωμεν” (πρβλ. Ἰωάν. ι΄ 10).

Παραπροῦντες μετὰ προσοχῆς τὴν ἔκτοτε ἱστορίαν τοῦ κόσμου, ἰδίᾳ σήμερον, μετὰ 1700 ἔτη ἀπὸ τῆς θεσπίσεως διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, διαπιστοῦμεν μετὰ λύπης, ὅτι ἀτυχῶς αἱ θεσπιζόμενα ὑπ’ αὐτοῦ διατάξεις ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας πολλάκις κατὰ τὸ παρελθόν παρεβιάσθησαν, οὐχὶ μόνον εἰς βάρος τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ ἐνίοτε καὶ ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν κατ’ ἀλλήλων καὶ κατὰ τῶν ὁπαδῶν ἄλλων θρησκειῶν.

Δυστυχῶς, ὅταν οἱ Χριστιανοὶ κατέστησαν πλειονοψηφία εἰς τὴν κοινωνίαν, ὑπῆρξαν περιπτώσεις τινες ὑπερζηλωτικῆς τάσεως μετὰ ξὺ αὐτῶν. Ἐκ τῶν πλέον ἀξιοκατακρίτων συμπεριφορῶν τῆς μισαλ-

λοδοξίας χριστιανῶν κατ' ἀλλήλων ὑπῆρξε τό μεταξύ αὐτῶν σχίσμα καί ἡ διαίρεσις τῆς Μίας Ἐκκλησίας, λησμονησασῶν τῶν ἐπακολουθησασῶν γενεῶν ὅτι “οὐ μεμέρισται ὁ Χριστός” (πρβλ. Α΄ Κορ. α΄ 13) καί ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα “γῆ καί σποδός” (Σοφ. Σειράχ 1΄ 9) καί ἠγνοήσαμεν καί παραβλέπομεν τήν ἀγωνίαν τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀρράφου χιτῶνος τοῦ Κυρίου, τῆς Ἐκκλησίας, κατά τόπον καί ἐπί μέρους ὡς Μίας καί Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς. Καί ὡς ἄλλη “κάμινος κακίας” (πρβλ. Παροιμ. 15΄ 30), δέν ἔχομεν ἀγάπην καί εἰρήνην καί ἀνεκτικότητα, καί δέν ὑποβάλλομεν εἰς ἑαυτούς καί ἀλλήλους τό καίριον ἐρώτημα μήπως “ὁ κρίνων πᾶσαν τήν γῆν οὐ ποιήσει κρίσιν” (Γεν. 11΄ 25-26) καί δι' ἡμᾶς;

Τόν παρελθόντα αἰῶνα, ἡ Ὁρθόδοξος ἰδιαίτερος Ἐκκλησία κατεδιώχθη ἀπνῶς ὑπό τοῦ ἀθεϊστικοῦ καθεστώτος καί τῶν λοιπῶν ἐξαρτωμένων ἰδεολογικῶς ἐξ αὐτοῦ καθεστώτων, ἰδιαίτερος εἰς τās χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Εἰς ὠρισμένας δέ χώρας οἱ Χριστιανοί ἀντιμετωπίζονται ἀκόμη καί σήμερον μετά μεγάλης δυσμενείας, παρ' ὅλον ὅτι διά πολλῶν διεθνῶν συμβάσεων ἔχει πλέον παγκοσμίως ἀναγνωρισθῆ τό δικαίωμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας.

Αἱ σχετικαί πρὸς τήν θρησκευτικὴν καταπίεσιν ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Διεθνῶν Ὁργανισμῶν βρῖθουν συγκεκριμένων περιπτώσεων θρησκευτικῆς καταπίεσεως εἰς βάρος κυρίως χριστιανικῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων καί μεμονωμένων χριστιανῶν.

Ἦδη καί σήμερον χρειάζεται, δυστυχῶς, νά τονίζηται, ὅτι ἡ ἀνεξιθρησκία καί ἡ ἐλευθερία τῆς λατρείας εἶναι πολιτιστικὴ κατάκτησις. Μεγάλαι περιοχαί τῆς γῆς κατοικοῦνται ὑπό ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι δέν ἀνέχονται θρησκευτικὴν πίστιν διαφορετικὴν τῆς ἰδικῆς των. Θρησκευτικοὶ διωγμοὶ ἐξακολουθοῦν νά γίνωνται, ἂν καί δέν ἔχουν τήν μορφήν τῶν κατὰ τῶν πρώτων χριστιανῶν διωγμῶν. Διακρίσεις διάφοροι δυσμενεῖς διά τούς ὁπαδούς ὠρισμένων θρησκευτικῶν πίστεων ὑφίστανται καί πολλάκις εἶναι ἐντόνως καταπιεστικά. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐπικρατεῖ ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς καί φονταμενταλισμὸς, ὥστε τό Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων νά εἶναι ἐπίκαιρον καί σήμερον καί νά ἀπευθύνηται πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, παρά τήν πάροδον 1700 ἐτῶν ἀπό τῆς ἐκδόσεώς του, δέν τό ἔχουν ἐφαρμόσει ἐν τῷ συνόλῳ του.

Καθωρῶντες τήν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος ἀπό τοῦ Ἱεροῦ τούτου Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐν ἐλευθερίᾳ ὁμολογοῦμεν ὅτι ἀτυχῶς, παρά τήν ραγδαίαν πρόοδον τῆς κατ' ἄνθρωπον ἐπιστήμης καί τās ἀνακαλύψεις, δέν ἔφθασεν εἰσέτι ὡς σύνολον ὁ κόσμος εἰς τήν ἀνωτέραν ἀντίληψιν καί παραδοχὴν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καί ὅτι ἀπαιτεῖται σύντονος προσπάθεια διά τήν ἐπίτευξιν τοῦ στόχου τούτου. Οἱ σύγχρονοι θρησκευτικοὶ διωγμοὶ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἀποκαλύπτουν καί πάλιν τήν δύναμιν τῆς πίστεως καί τήν Χάριν τῆς ἀγιότητος.

Πατέρες, Ἀδελφοί καί Τέκνα ἐν τῷ Ἀναστάντι Κυρίῳ,
Ἡ ἐορταζομένη αὕτη ἐπέτειος ἀποτελεῖ καίριον σῆμα. Τό σῆμα ὅτι ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀπολέσῃ τήν ἐνόπιάν του πρὸς τήν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία συγκροτεῖται διά τοῦ Τριαδικοῦ “καθώς”, ἀπόλλυσι καί τήν ἐλευθερίαν του. Διότι ἀπόλλυσι τόν ἑαυτόν του, ὁ ὁποῖος εἶναι πάντες οἱ ἄλλοι. Τό πᾶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ φανερῶνται τό Τριαδικόν “καθώς”, ἰδιαίτερος ἡ εὐχαριστιακὴ ἱεουργία, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τήν καρδίαν τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι χάρισμα, δωρεά ἐκ τοῦ Πατρὸς διά τοῦ Υἱοῦ συνεργία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἐάν σωθῆ τό Τριαδικόν “καθώς”, σώζεται ὁ ἄνθρωπος ὡς πρόσωπον καί κοινωνία. Καί ἐάν σώζωμεν καί βιώμεν τό “καθώς”, τό θεανθρώπινον, τότε τό ἀσυγχύτως καί ἀδιαιρέτως τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἐν Χριστῷ συνελθουσῶν φύσεων διαπρεῖται καί ἐπεκτείνεται ὡς εὐλογία εἰς τήν ἐνόπιαν ἀληθείας καί τῆς ζωῆς, θεσμοῦ καί Χάριτος, νόμου καί ἐλευθερίας. Περιχωροῦνται ἀτρέπτως καί ἀναλλοιώτως τά φαινομενικῶς ἀντίθετα, κατὰ τό πρότυπον τῆς Θεομήτορος ἡ ὁποία ἤγαγεν εἰς ταυτὸ τᾶναντία καί ἐν τῇ περιχωρήσει ταύτῃ διακρίνεται ἡ πανταχοῦ μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος διαρκῆς παρουσία τοῦ Θεανθρώπου, ὁ ὁποῖος

ἐξακολουθεῖ νά πορεύηται ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ εἰς τόν ἀγρόν τῆς ἰστορίας. Καί συμπορεύεται πρὸς τόν ἀγωνιῶντα, ἐρευνῶντα καί ἀπελπίζομενον ἄνθρωπον, οὐχὶ διά νά τῷ δώσῃ “μαγικάς λύσεις” ὡς ναρκωτικόν τῶν αἰσθήσεων ἀλλὰ διά νά τῷ ἀνεῴξῃ τούς ὀφθαλμούς, νά τῷ χαρίσῃ τās αἰσθήσεις καί νά τόν ἀναγάγῃ εἰς τόν οὐρανόν καί νά καταγάγῃ εἰς τήν γῆν τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, τό Ὅποιον ὡς Τριαδικὴ ζύμη εἰσέρχεται εἰς τό γεῶδες ἡμῶν φύραμα.

Οὐδεὶς ἀνθρώπινος θεσμός, οὔτε καί ἂν ὀνομάζηται ἐκκλησιαστικός, δύναται νά χωρέσῃ, νά ἀνεχθῆ καί νά ἱκανοποιήσῃ τόν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐντός του τήν πνοήν τοῦ Θεοῦ, ἐπιποθεῖ τό “πορρωτέρω”, τήν ἐπέκτασιν, τόν Χριστόν. Καί δέν εἶναι δυνατόν νά ἀναπαυθῆ ὁ ἄνθρωπος εἰς οὐδεμίαν ὑπόσχεσιν ἢ ἐνδοκοσμικὴν προοπτικὴν, διότι διψῆ τό ἀσύλληπτον καί ἀνθρωπίνως ἀνεφικτον. Ὁλόκληρος ἡ ὑπαρξις τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογεῖ “ὄχι” εἰς τόν κοσμικῶς ὀργανωμένον θεσμόν, ὁ ὁποῖος θέλει δῆθεν νά τόν χειραγωγήσῃ εἰς τό μυστήριον τῆς ζωῆς καί τῆς σωτηρίας.

Διά τόν ἄνθρωπον ὁ μηχανικῶς λειτουργῶν “καλός” πνευματικὸς θεσμός εἶναι “μόνον” ὁ ἐτοιμόρροπος, ὁ διαλελυμένος καί ἀνυπαρκτος. Διά τοῦτο καί ὁ τά πάντα γιγνώσκων καί ἐτάζων καρδίας καί νεφροῦς Κύριος ἦλθε καί διέλυσε τās “φυλακάς”. Ἐδιώχθη καί διώκεται. Εἰς τό τέλος ἐνίκησε μέ τήν Ἀνάστασιν Του. Καί κατέστρεψε τήν ἀπάτην. Ἀνέτρεψε τās τραπέζας τῶν κολληβιστῶν καί τās καθέδρας τῶν ἐμπόρων, οἱ ὁποῖοι μετέτρεψαν τόν Ναόν τοῦ Θεοῦ εἰς “οἶκον ἐμπορίου” (Ἰωάν. β΄ 17). Ἀπῆλλαξε τήν ἀνθρωπότητα ἐκ τῆς “κατάρης” τοῦ Νόμου (Γαλ. γ΄ 13). Καί διά τῆς καθόδου Του εἰς τόν Ἄδην “μοχλοὶ συνετριβήσαν, ἐθλάσθησαν πύλαι, μνήματα ἠνοίχθησαν, νεκροὶ ἀνέστησαν” (πρβλ. ἀπόστιχα Μ. Ἑσπερινοῦ Μ. Παρασκευῆς).

Καί ἐξήλθομεν ὅλοι οἱ “νεκροὶ” ἀπὸ ἀγάπην, ἀπὸ ἐλευθερίαν, ἀπὸ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἀπὸ πίστιν, ἀπὸ ἐλπίδα, ἀπὸ προσδοκίαν, ἀπὸ φῶς, ἀπὸ δικαιοσύνην, ἀπὸ ἀλήθειαν, ἀπὸ Ζωήν, ἐξήλθομεν εἰς τό Φῶς: “Καί νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος” (Κατχητήριος Λόγος Ἱεροῦ Χρυσοστόμου).

Συνεκροτήθη ἡ Ἁγία Ἐκκλησία, ἡ ὁποία διά τῶν αἰῶνων, τῶν Μαρτύρων, τῶν Ὁσίων, τῶν δικαίων, παρά τούς διωγμούς καί τούς ἀνθρωπίνους πειρασμούς, δέν εἶναι “φυλακὴ”, ἀλλὰ ἐλευθερία καί κραταιά, ὡς ὁ θάνατος, ἀγάπη. Ἡ Ἐκκλησία, κῆρυξ τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἀνά τούς αἰῶνας, εἶναι συνέχεια καί συνέπεια τῆς μήτρας μίας ἄλλης Μητρὸς, “εὐρυχωροτέρας τῶν οὐρανῶν”, ἡ ὁποία γεννᾷ τόν ἐλεύθερον ἄνθρωπον. Καί εἴμεθα ὅλοι, χάρις εἰς αὐτήν, τέκνα τῆς ἐλευθερίας (Γαλ. δ΄ 31), τέκνα τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία κατακτᾶται διά τῆς ὑπακοῆς εἰς τήν Ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ, τήν Ἀγάπην.

Καί ἐάν οἱ ἀνθρώπινοι θεσμοὶ φοβῶνται τήν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου, καί δι' αὐτὸ τήν ἀπεμπολοῦν, τήν ἀγνοοῦν ἢ τήν καταργοῦν, ὁ Θεσμός τῆς Ἐκκλησίας γεννᾷ τούς ἐλευθέρους ἐν Πνεύματι ἀνθρώπους. Καί ὅλον συγκροτεῖ τόν Θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας τό Πνεῦμα, τό Ὅποιον “ὅπου θέλει πνεῖ... ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καί ποῦ ὑπάγει” οὕτως ἐστὶ καί πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος” (Ἰωάν. γ΄ 8). Καί τό ἀπροσδιόριστον τῆς ἐλευθερίας εἶναι ἡ πέτρα τῆς πίστεως.

Ἡ τοῦ Θεοῦ Σοφία, ἡ Κυρία Θεοτόκος ἡ Παμμακάριστος καί ἡ Παραμυθία, ὁ Ἅγιος Δημήτριος ὁ Κανάβης, ὁ Ἅγιος Γεώργιος ὁ Τροπαιοφόρος τοῦ Διπλοφαναρίου, οἱ Ἅγιοι συνολικῶς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν δέν εἶναι φύλακες τοῦ νόμου, ἀλλὰ νομοθέται, κατὰ τόν Ἅγιον Συμεῶν τόν Νέον Θεολόγον. Ὁ Θεσμός τῆς Ἐκκλησίας εἶναι χαρισματικὸς καί τὰ χαρίσματα τῶν Ἁγίων λειτουργοῦν ὡς θεσμοὶ καθοδηγητικοὶ διά τό ἐκκλησιαστικόν πλήρωμα.

Δύναται ἀληθῶς καί ἐμπειρικῶς νά λεχθῆ ὅτι χαρισματοῦχοι δέν ὑπάρχουν, ἀλλὰ γίνονται, γεννῶνται διαρκῶς. Δέν τοῖς ἐδόθη χάρισμα ὡς ἰδιότης στατική, ἀλλὰ ὡς εὐλογία ἡ ὁποία χαρίζεται διαρκῶς. Εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀληθῶς ἐλεύθεροι διότι συνειδητοποιοῦν τήν ἐσχάτην ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρώπου καί τήν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, ἀποστάλαγμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν αἱ διατάξεις τοῦ Διατάγματος τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου.

Αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι βλέπουν ὅλους τούς ἄλλους καλοὺς καί καθαροὺς καί θεωροῦν τόν ἑαυτόν των “ὑποκάτω τῆς κτίσεως”, ἔχουν τήν

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Συνέχεια από τη σελ. 3.

χάριν της συντριβῆς τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἐξουθενημένου. Δέχονται τὰ χαρίσματα τῆς ἔσωθεν ἀναπαύσεως καὶ τοῦ φωτισμοῦ. Δέν θεωροῦν οἰοδότη ὡς κατόρθωμα οὔτε ἀξιοποιήσιμον δυνατότητα πρὸς αὔξησιν τοῦ “κύρου” τῶν διὰ τῆς “ὑποτιμήσεως” τῶν ἄλλων, τοῦ περιορισμοῦ δηλαδή τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου. Ἐκπλήσσονται οἱ ἅγιοι ἐκ τῆς ἀφάτου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ αὐθορμήτως ἀποδίδουν, ἐπιστρέφουν αὐτὴν ἀμέσως εἰς τὸν Δωρεοδότῃν. Καὶ αὐτὸ καθιστᾷ ἀξίους τοὺς ἅγιους νὰ δέχονται συνεχῶς νέα χαρίσματα, μεγαλύτερα, πάναγνα, πνευματικά, εὐλογοῦντα τὰ σύμπαντα, ἀληθινὰ ἐπιτεύγματα. Καὶ αὐτοὶ ἐξακολουθοῦν οὐδεμίαν ἰδέαν νὰ ἔχουν δι’ ἑαυτοῦς. Ἔχουν μεγάλην Ἰδέαν διὰ τὸν Θεόν.

Καὶ μόλις γίνεται γνωστόν ὅτι ὁ κόσμος τοὺς τιμᾷ, παραξενεύονται, δυσανασχετοῦν, συστέλλονται. Καὶ φεύγουν εἴτε ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος μίας ἐπιπλάστου μωρίας καὶ σαλόπτος, εἴτε ἀγνοίας κατ’ ἄνθρωπον, δηλαδή ἀληθινῆς ἐλευθερίας. Καὶ ἡσυχάζουν, διότι ζοῦν, παρακολουθοῦν καὶ συμβάλλουν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ Αἵματος καὶ τῆς Χάριτος ἐντὸς τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος.

Ἄδελφοί ἐν Κυρίῳ,

Τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι χαρίσματα τὰ ὁποῖα “ἅπας ἐδόθησαν τοῖς ἁγίοις” (πρβλ. Ἰουδ. 3), κατακτῶνται ὅμως συνεχῶς ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ διαδρομῇ. Καὶ κατακτῶνται διὰ τοῦ βιώματος τῆς κοινωνίας ἐν Χριστῷ ἐντὸς τῆς παναρμονίου συμπαντικῆς λειτουργίας. Ὁμιλοῦμεν ἐπὶ 1700 ἔτη περὶ ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ὁρθόδοξος ὅμως Ἐκκλησία ἀνέκαθεν ἀλλ’ ἰδίᾳ κατὰ τοὺς ἐσχάτους τούτους καιροὺς τῶν κοσμογονικῶν ἀλλαγῶν τοῦ παρελθόντος τραγικοῦ αἰῶνος προβλέπει, διαβλέπει καὶ μελετᾷ ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς τὴν “ἐπικράτησιν ἐν τῷ κόσμῳ τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀδελφότητος καὶ τῆς ἀγάπης μεταξύ τῶν λαῶν καὶ τὴν ἄρσιν τῶν φυλετικῶν καὶ λοιπῶν διακρίσεων”, θὰ ἀποφανθῇ δὲ συγκαλουμένης τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς αὐτῆς Συνόδου.

Τὰ θεῖα δωρήματα ταῦτα βιοῦνται διὰ τῆς χάριτος ἐντὸς τῆς Θείας Λειτουργίας, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἀποκαλύπτεται ἡ κοσμογονία. Δέν κατανοεῖται ἀνθρώπινως τὸ μέγεθος τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν φρονημάτων του διότι δέν γίνεται σεβαστὴ ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀνθρώπος. Καὶ ἐάν δέν ἀγαπᾶται ἐνωτικῶς ὁ συνάνθρωπος, δέν ἀγαπᾶται ἀληθῶς ὁ Θεός.

Εἰς τὸν ἐπίγειον βίον ἀφελῶς νομίζεται ὅτι “τὰ πάντα ρεῖ καὶ οὐδὲν διαμένει καὶ οὐκ ἔστι δῖς τὸν αὐτὸν ποταμὸν διαβῆναι” (Ἡράκλειτος), ὅτι δηλαδή τὰ πάντα ἔρχονται καὶ παρέρχονται καὶ λησμοῦνται, καὶ καλύπτουν τὰ ἀνθρώπεια λίθοι καὶ τάφος.

Ὁ Κύριος ἐδώρισε τὸ μυστήριον τῆς μνήμης ἐν ἐλευθερίᾳ διακρῦπτων ὅτι “οὐδὲν [...] συγκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται” (Λουκ. 1β’ 2) καὶ ὅτι τὰ πάντα καταλήγουν εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐλευθερίας ἐν Αὐτῷ καὶ εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς δοξολογικῆς εὐγνωμοσύνης “ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν”.

Πέραν τῶν ἐξωτερικῶν διαφορῶν καὶ ἀποστάσεων, λοιπὸν, πέραν τῶν ἐγκοσμίων ἐναλλαγῶν καὶ ἀπόψεων, πέραν τῆς “λογικῆς” Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἔχομεν τὴν φανέρωσιν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἡ ὁποία ὡς ἔκρηξις ἐν σιγῇ διαλύει τὸ ψεῦδος τῆς ἀπάτης, χαρίζει εἰς ἡμᾶς τὴν ἀλήθειαν τῆς ζωῆς, ὡς εὐλογίαν ἐλευθερίας καὶ ἐνόπτιος, ὡς πορείαν ἐκπλήξεως ὁδηγουσῶν εἰς τὴν ἀτελεύτητον Πορείαν καὶ πρὸς τὸ Πάσχα, τὸ ὁποῖον εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος. “Οὐ πρέσβυς οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ’ αὐτὸς Κύριος ἔσωσεν” (Ἦσ. ζγ’ 9) ἡμᾶς ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἐπ’ ἐλευθερίᾳ. Εἶναι μεθ’ ἡμῶν ὅταν ἀναλαμβάνεται, “οὐδαμόθεν χωριζόμενος, ἀλλὰ μένων ἀδιάστατος” (κοντάκιον ἑορτῆς Θείας Ἀναλήψεως). Συμπαραστέκεται ὅταν φαινομενικῶς ἐγκαταλείπη τὸν ἄνθρωπον. Καὶ χαρίζει, τέλος, τὴν βεβαιότητα, ὅτι εἶναι πάντοτε παρῶν, φερῶν τὴν δόξαν Του ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ ἐν τῇ κενώσει, παρουσιαζόμενος εἰκονογραφικῶς ὡς Βασιλεὺς τῆς δόξης ἐν τῇ Ἀναστάσει, ἐλευθερῶν ἐκ τῶν κατακθονίων τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὐάν, τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ κρεμᾶμενος γαληνίως ἐπὶ ξύλου Σταυροῦ, ἐν ἐσχάτῃ ταπεινώσει.

“Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα Σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων Σου”· ἄλλωστε “ὕμνος ἅπας ἵπτάται, συνεκτείνεσθαι σπεύδων τῷ πλήθει τῶν πολλῶν οἰκτιρμῶν” τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἡμετέρα Μετριότης καὶ οἱ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ ἐν Κυρίῳ, ἰστάμενοι μετὰ τῶν Μυροφόρων Γυναικῶν ἔμπροσθεν τοῦ “κενοῦ μνημείου” θεωροῦμεν ὅτι “ἀποκεκύλισται ὁ λίθος” καὶ θεωροῦμεν ἐν ἐκστάσει καὶ ἐν τρόμῳ Ἀναστάνα τὸν Κύριον, θανάτῳ θάνατον πατήσαντα καὶ ἐλευθερώσαντα ἡμᾶς ἐκ τῶν δεσμῶν τοῦ σαρκίου καὶ τοῦ παμφάγου ἄδου καὶ ζωῆν χαρισάμενον.

Μέ ἀφορμὴν τὴν ἀνάμνησιν, λοιπὸν, τοῦ γεγονότος τῆς παροχῆς εἰς τοὺς χριστιανούς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας τῶν, ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ τούτου Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ ἐν δουλείᾳ κατ’ ἄνθρωπον διακονήσαντος τὴν ἀληθῆ ἐλευθερίαν ἐν Χριστῷ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ἐκφράζομεν τὸν μόνιμον ἔντονον προβληματισμόν, τὴν ἀγωνίαν καὶ τὴν διαμαρτυρίαν αὐτοῦ διὰ τὰς συνεχιζόμενας διώξεις ἀπανταχοῦ τῆς γῆς, ἰδίᾳ ἐσχάτως πρὸς τοὺς χριστιανικούς πληθυσμούς τῆς γεωγραφικῆς περιοχῆς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, αἱ ὁποῖαι ἐκφράζονται μὲ συχνὰς δολοφονίας, ἀπαγωγὰς, διώξεις καὶ ἀπειλὰς ἐναντίον τῶν, μὲ ἀποκορύφωμα τὴν ἀπαγωγὴν τῶν δύο ἀγνοουμένων εἰσέτι ἀδελφῶν Ἱεραρχῶν, τοῦ ἐκλεκτοῦ καὶ γνωστοῦ διὰ τὴν πνευματικότητα καὶ τὸ σημαντικό ἐκκλησιαστικόν, κοινωνικόν καὶ ἐκπαιδευτικόν ἔργον τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Χαλεπίου καὶ Ἀλεξανδρέττας κυρίου Παύλου καὶ τοῦ Συροϊακωβίτου Μητροπολίτου Χαλεπίου Ἰωάννου-Ἱμπραχίμ.

Συμμεριζόμεθα καὶ συμμετέχομεν εἰς τὸν πόνον, τὴν θλίψιν καὶ τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζουν οἱ χριστιανοὶ ἐν τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸ παλαίφατον καὶ πρεσβυγενές Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας, καὶ μακρὰν πάσης πολιτικῆς τοποθετήσεως καταδικάζομεν ἀπεριφράστως ἅπασ ἔτι τὴν χρῆσιν πάσης μορφῆς βίας ἐναντίον τῶν, ποιοῦντες ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς εἰς σεβασμὸν τῶν στοιχειωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, τῆς ἀξιοπρεπείας, τῆς παρουσίας, γνωρίζοντες καὶ ἐπαινοῦντες τὸ φιλήσυχον καὶ εἰρηνικὸν αὐτῶν καὶ τὴν μόνιμον καὶ σταθερὰν προσπάθειαν ἵνα μείνουν μακρὰν πάσης ταραχῆς καὶ διαμάχης.

Ἐκφράζομεν τὴν ἀγωνίαν ἡμῶν ὡς Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως διότι χίλια ἐπτακόσια ἔτη μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων οἱ ἄνθρωποι διώκονται διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν θρησκείαν καὶ τὰς συνειδησιακὰς ἐπιλογὰς αὐτῶν.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον οὐδέποτε θὰ παύσῃ διὰ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ πνευματικῶν μέσων καὶ τῆς ἀληθείας νὰ στηρίξῃ τὰς προσπάθειάς δι’ εἰρηνικὸν διάλογον μεταξύ τῶν διαφόρων θρησκειῶν, τὴν εἰρηνικὴν ἐπίλυσιν κάθε διαφορᾶς καὶ τὴν ἐπικράτησιν κλίματος ἀνοχῆς, καταλλαγῆς καὶ συνεργασίας μεταξύ τῶν ἀνθρώπων κάθε θρησκευματος καὶ ἐθνικῆς καταγωγῆς.

Καταδικάζοντες ὡς ἀντίθετον πρὸς τὴν θρησκείαν κάθε μορφῆν βίας, κηρύσσομεν ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅτι μέγα ὡς ἀληθῶς “τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον Θεὸς ἐφανέρωθ ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήθη ἐν δόξῃ” (Α’ Τιμ. γ’, 16), κυβερνᾷ τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου κατὰ τὰς ἀνεξικνιάστους βουλὰς καὶ τὰ κρίματα Αὐτοῦ καὶ πάλιν ἔρχεται ἐν δόξῃ ὡς δίκαιος Κριτὴς κρίναι τὰ σύμπαντα.

Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις καὶ ἡ βασιλεία εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος, διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

Τὸ κείμενο τοῦ Διατάγματος

1. Ἦδη μὲν πάλαι σκοποῦντες τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκείας οὐκ ἀρνητέαν εἶναι, ἀλλ' ἐνός ἐκάστου τῆ διανοία καὶ βουλήσει ἐξουσίαν δοτέον τοῦ τὰ θεῖα πράγματα τημελεῖν κατὰ τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν, ἕκαστον κεκελεύκειμεν, τοῖς τε Χριστιανοῖς, τῆς αἰρέσεως καὶ τῆς θρησκείας τῆς ἐαυτῶν τὴν πίστιν φυλάττειν.

2. Ἄλλ' ἐπειδὴ πολλὰ καὶ διάφοροι αἰρέσεις ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀντιγραφῇ, ἐν ἣ τοῖς αὐτοῖς συνεχωρήθη ἡ τοιαύτη ἐξουσία, ἐδόκουν προστεθεῖσθαι σαφῶς, τυχόν ἴσως πινές αὐτῶν μετ' ὀλίγον ἀπὸ τῆς τοιαύτης παραφυλάξεως ἀνεκρούοντο.

3. Ὅποτε εὐτυχῶς ἐγὼ Κωνσταντῖνος ὁ Αὐγούστος κἀγὼ Λικίνιος ὁ Αὐγούστος, ἐν τῇ Μεδιολάνῳ ἐληλυθειμεν, καὶ πάντα, ὅσα πρὸς τὸ λυσιτελέειν καὶ τὸ χρῆσιμον τῷ κοινῷ διέφερον, ἐν ζητήσει ἐσχόμεν, ταῦτα μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἄτινα ἐδόκει ἐν πολλοῖς ἄπασιν ἐπιφελῆ εἶναι, μᾶλλον δὲ ἐν πρώτοις διατάξαι ἐδογματίσαμεν, οἷς ἢ πρὸς τὸ θεῖον αἰδῶς τε καὶ τὸ σέβας ἐνείχετο, τοῦτ' ἐστίν, ὅπως δῶμεν καὶ τοῖς Χριστιανοῖς καὶ πᾶσιν ἐλευθέραν αἴρεσιν τοῦ ἀκολουθεῖν τῇ θρησκείᾳ ἢ δ' ἂν βουληθῶσιν ὅπως, ὅτι ποτὲ ἐστὶ θεϊότητος καὶ οὐρανίου πράγματος, ἡμῖν καὶ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν ἡμετέραν ἐξουσίαν διάγουσιν εὐμενές εἶναι δυνατὸν.

4. Τοῖνυν ταύτην τὴν βούλησιν τὴν ἡμετέραν ὑγιεινῶ καὶ ὀρθοτάτῳ λογισμῷ ἐδογματίσαμεν, ὅπως μηδενὶ παντελῶς ἐξουσία ἀρνητέα ἢ τοῦ ἀκολουθεῖν καὶ αἰρεῖσθαι τὴν τῶν Χριστιανῶν παραφύλαξιν ἢ θρησκείαν, ἐκάστω τε ἐξουσία δοθεῖ τῷ διδόναι ἑαυτοῦ τὴν διάνοιαν ἐν ἐκείνῃ τῇ θρησκείᾳ, ἢ αὐτὸς ἑαυτῷ ἀρμόζειν νομίζη, ὅπως ἡμῖν δυνατὸν τὸ θεῖον ἐν πᾶσι τὴν ἔθιμον σπουδὴν καὶ καλοκαγαθίαν παρέχειν.

5. Ἄτινα οὕτως ἀρέσκων ἡμῖν ἀντιγράψαι ἀκόλουθον ἦν, ἢν' ἀφαιρεθειῶν παντελῶς τῶν αἰρέσεων, αἰτίνες τοῖς προτέροις ἡμῶν γράμμασι τοῖς πρὸς τὴν σὴν καθουσίωσιν ἀποσταλείσι περὶ τῶν Χριστιανῶν ἐνείχοντο, {καὶ ἄτινα πάνυ σκαίᾳ καὶ τῆς ἡμετέρας πρᾶκτητος ἀλλότρια εἶναι ἐδόκει, ταῦτα ὑφαίρεθῇ,} καὶ νῦν ἐλευθέρως τε καὶ ἀπλῶς ἕκαστος τῶν τὴν αὐτὴν προαίρεσιν ἐσχηκότων τοῦ φυλάττειν τὴν τῶν Χριστιανῶν θρησκείαν, ἀνευ πινος ὀχλήσεως, τοῦτο αὐτὸ παραφυλάττοι.

6. Ἄτινα τῇ σὴ ἐπιμελείᾳ πληρέστατα δηλώσαι ἐδογματίσαμεν, ὅπως εἰδείης ἡμᾶς ἐλευθέραν καὶ ἀπολελυμένην ἐξουσίαν τοῦ τημελεῖν τὴν ἐαυτῶν θρησκείαν τοῖς αὐτοῖς Χριστιανοῖς δεδωκέναι.

7. Ὅπερ ἐπειδὴ ἀπολελυμένως αὐτοῖς ὑφ' ἡμῶν δεδωρῆσθαι, θεωρεῖ ἡ σὴ καθουσίωσις, καὶ ἐτέροις δεδῶσθαι ἐξουσίαν τοῖς βουλομένοις τοῦ μετέρχεσθαι τὴν παρατήρησιν καὶ θρησκείαν ἐαυτῶν ὅπερ ἀκολουθῶς τῇ ἡσυχίᾳ τῶν ἡμετέρων καιρῶν γίνεσθαι φανε-

ρὸν ἐστίν, ὅπως ἐξουσίαν ἕκαστος ἔχη τοῦ αἰρεῖσθαι καὶ τημελεῖν ὅποιον δ' ἂν βούληται θεῖον. Τοῦτο δὲ ὑφ' ἡμῶν γέγονεν, ὅπως μηδεμίαν τιμὴν μηδὲ θρησκείαν πινὴν μειώσασθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν δοκοῖη.

8. Καὶ τοῦτο δὲ πρὸς τοῖς λοιποῖς εἰς τὸ πρόσωπον τῶν Χριστιανῶν δογματίζομεν, ἀνά τούτους τῶν αὐτῶν, εἰς οὓς τὸ πρότερον συνέρχεσθαι ἔθος ἦν αὐτοῖς, περὶ ἧν καὶ τοῖς πρότερον δοθεῖσι πρὸ τὴν σὴν καθουσίωσιν γράμμασι τύπος ἕτερος ἦν ὠρισμένος τῷ προτέρῳ χρόνῳ, ἢν' εἴ τις παρὰ τοῦ ταμείου τοῦ ἡμετέρου ἢ παρὰ πινος ἕτερου φαίνοντο ἡγορακότες, εἰ τούτους, τοῖς αὐτοῖς Χριστιανοῖς ἀνευ ἀργυρίου καὶ ἀνευ πινος ἀπατήσεως τῆς τιμῆς ὑπερτεθείσης, δίχα πάσης ἀμελείας καὶ ἀμφιβολίας ἀποκαταστήσωσι, καὶ εἴ τις κατὰ δῶρον τυγχάνουσιν εἰληφότες, τούτους αὐτοῦς τῶν αὐτῶν, ὅπως εἰ τοῖς αὐτοῖς Χριστιανοῖς τὴν ταχίστην ἀποκαταστήσωσιν οὕτως.

9. Ἦ οἱ ἡγορακότες τούτους αὐτοῦς τῶν αὐτῶν, ἢ οἱ κατὰ δωρεάν εἰληφότες αἰτῶσι τὴν παρὰ τῆς ἡμετέρας καλοκαγαθίας προσέλωσιν τῷ ἐπί τὸν ἐπάρχῳ δικάζοντι, ὅπως καὶ αὐτῶν διὰ τῆς ἡμετέρας χρηστότητος πρόνοια γένηται. Ἄτινα πάντα τῷ σωματῷ τῶν Χριστιανῶν παρ' αὐτὰ διὰ τῆς σὴς σπουδῆς ἀνευ πινος παρολκῆς παραδίδοσθαι δεήσει.

10. Καὶ ἐπειδὴ οἱ αὐτοῖς Χριστιανοῖς οὐ μόνον ἐκεῖνους, εἰς οὓς συνέρχεσθαι ἔθος εἶχον, ἀλλὰ καὶ ἕτερούς τῶν αὐτῶν ἐσχηκέναι γινώσκονται, διαφέροντας οὐ πρὸς ἕκαστον αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸς τὸ δικαίον τοῦ αὐτῶν σώματος, τοῦτ' ἐστὶ τῶν Χριστιανῶν, ταῦτα πάντα ἐπὶ τῷ νόμῳ ὃν προειρήκαμεν, δίχα παντελῶς πινος ἀμφισβητήσεως τοῖς αὐτοῖς Χριστιανοῖς, τοῦτ' ἐστὶ τῷ σωματῷ αὐτῶν καὶ τῇ συνόδῳ, ἐκάστω αὐτῶν ἀποκαταστήναι κελεύσεις τοῦ προειρημένου λογισμοῦ δηλαδὴ φυλαχθέντος, ὅπως αὐτοῖς οἰτίνες τούτους ἀνευ τιμῆς, καθὼς προειρήκαμεν, ἀποκαταστήσωσι, τὸ ἀζήμιον τὸ ἐαυτῶν παρὰ τῆς ἡμετέρας καλοκαγαθίας ἐλπίζομεν.

11. Ἐν οἷς πᾶσι τῷ προειρημένῳ σωματῷ τῶν Χριστιανῶν τὴν σπουδὴν δυνατώτατα παρᾶσθαι ὀφείλεις, ὅπως τὸ ἡμέτερον κέλευσμα τὴν ταχίστην παραπληρωθῇ, ὅπως καὶ ἐν τούτῳ διὰ τῆς ἡμετέρας χρηστότητος πρόνοια γένηται τῆς κοινῆς καὶ δημοσίας ἡσυχίας.

12. Τούτῳ γάρ τῳ λογισμῷ, καθὼς καὶ προειρήκαμεν, ἡ θεῖα σπουδὴ περὶ ἡμᾶς, ἢς ἐν πολλοῖς ἤδη πράγμασιν ἀπεπειράθημεν, διὰ παντός τοῦ χρόνου βεβαίως διαμείναι.

13. Ἴνα δὲ ταύτης τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας καὶ τῆς καλοκαγαθίας ὅρος πρὸς γνῶσιν πάντων ἐνεχθῆναι δυνατὸν, ταῦτα τὰ ὑφ' ἡμῶν γραφέντα, πανταχοῦ προθεῖναι καὶ εἰς γνῶσιν πάντων ἀγαγεῖν ἀκόλουθόν ἐστίν, ὅπως ταύτης τῆς ἡμετέρας καλοκαγαθίας ἡ νομοθεσία μηδένα λαθεῖν δυνατὸν. (P.G. Migne 20, 881-885)

ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ (ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ)

1. Ἐπειδὴ ἀπὸ παλιά κιόλας σκεφτόμασταν ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀρνούμαστε τὴν ἐλευθερία τῆς θρησκείας, ἀλλὰ πρέπει νὰ δοθῇ ἐξουσία στὴν σκέψι καὶ στὴ βούλησι τοῦ καθενός νὰ ἐπιμελῆται τὰ θεῖα πράγματα ὅπως ὁ ἴδιος θέλει, εἴχαμε διατάξει καὶ γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μποροῦν νὰ τηροῦν τὴν πίστι τῆς ἐπιλογῆς των καὶ τῆς θρησκείας των.

2. Ἐπειδὴ ὅμως στὸ κείμενο ἐκεῖνο, μὲ τὸ ὅποιο τοὺς δόθηκε ἡ ἐλευθερία αὐτή, ἀποδείχθηκε σαφῶς ὅτι εἶχαν προστεθῆ πολλές καὶ διαφορετικὲς ἀπόψεις, γι' αὐτὸ ἴσως μετὰ ἀπὸ λίγο μερικοὶ παρεμποδίζονταν ἀπὸ τὸν τρόπο ζωῆς ἐκεῖνο.

3. Ὅταν ἀπὸ καλῆ τύχῃ ἐγὼ ὁ Αὐγούστος Κωνσταντῖνος κι ἐγὼ ὁ Αὐγούστος Λικίνιος συναντηθήκαμε στὸ Μεδιόλανο καὶ συζητήσαμε ὅλα ὅσα ἀφοροῦσαν στὴν ὠφέλεια καὶ τὴ χρησιμότητα τοῦ κοινού, ἀνάμεσα στ' ἄλλα πού μᾶς φαίνονταν ὅτι θὰ εἶναι πολὺ ὠφέλιμα σὲ ὅλους, κρίναμε ὅτι πρέπει νὰ δώσουμε προτεραιότητα σ' ἐκεῖνα στὰ ὅποια περιλαμβανόταν ἡ εὐλάβεια καὶ τὸ σέβας πρὸς τὸ θεῖο, δηλαδὴ νὰ δώσουμε καὶ στοὺς Χριστιανοὺς καὶ σ' ὅλους ἐλεύθερη ἐπιλογή τοῦ ν' ἀκολουθοῦν ὅποια θρησκεία θελήσουν, ὥστε, ὅ,τι θεῖο καὶ οὐράνιο πράγμα ὑπάρχει τέλος πάντων, νὰ καταστῇ δυνατόν νὰ εἶναι εὐμενές σ' ἐμᾶς καὶ σ' ὅλους ὅσοι διατελοῦν κάτω ἀπὸ τὴν ἐξουσία μας.

4. Μὲ ὑγιές λοιπόν καὶ ὀρθότατο σκεπτικὸ θεοσπίσαμε τὴ βούλησι αὐτῇ σὲ κανέναν ἀπολύτως νὰ μὴν ἀρνούμαστε τὴν ἐξουσία νὰ ἐπιλέγῃ καὶ ν' ἀκολουθῇ τὸν τρόπο ζωῆς τῆς θρησκείας τῶν Χριστιανῶν, καὶ νὰ δοθῇ στὸν καθένα ἡ ἐξουσία νὰ δῖνῃ τὴ διάνοιά του στὴ θρησκεία ἐκείνη τὴν ὅποια ὁ ἴδιος νομίζει ὅτι τοῦ ταιριάζει γιὰ νὰ μπορεῖ τὸ θεῖο νὰ μᾶς προσφέρῃ σὲ ὅλα τὴ συνηθισμένη φροντίδα καὶ καλοκαγαθία του.

5. Καὶ ἦταν φυσικὸ ν' ἀποφασίσουμε νὰ τὰ γράψουμε αὐτὰ, ὥστε, ἀφοῦ ἀφαιρεθοῦν ἐντελῶς οἱ ἐπιλογές, πού περιέχονται μέσα στὰ κατὰ τὸ παρελθόν σταλμένα πρὸς τὴν ἀφοσίωσί σου γράμματά μας τὰ σχετικὰ μὲ τοὺς Χριστιανοὺς, {καὶ ὅσα φαίνονται ὅτι εἶναι πολὺ σκαίᾳ καὶ ξένα πρὸς τὴν πρᾶκτικὴ ἐμάς, αὐτὰ ν' ἀφαιρεθοῦν}, στὸ ἐξῆς ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς πού κάνουν τὴν ἴδια ἐπιλογή, νὰ ἔχουν δηλαδὴ τὴ θρησκεία τῶν Χριστιανῶν, νὰ κἀνῃ αὐτὸ ἀκριβῶς ἐλευθέρως καὶ ἀπλῶς, χωρὶς καμμιά ἐνόχλησι.

6. Κρίναμε δὲ ὅτι αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ δηλώσουμε πληρέστατα στὴν ἐπιμελεία σου, γιὰ νὰ ξέρῃς ὅτι ἐμεῖς δώσαμε στοὺς Χριστιανοὺς ἐλεύθερη κι ἀπόλυτη τὴν ἐξουσία ν' ἄσκουν τὴ θρησκεία τους.

7. Ἐπειδὴ ἡ ἀφοσίωσί σου βλέπει ὅτι αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ χαρίσαμε σ' αὐτοὺς ἐξ ὀλοκλήρου, «κατανοεῖ» ὅτι ἡ ἐξουσία ν' ἄσκουν τὸν τρόπο ζωῆς καὶ τὴν θρησκεία {τους} πού θέλουν δόθηκε καὶ σ' ἄλλους, πράγμα πού εἶναι φανερό ὅτι γίνεται, γιὰ νὰ ἡρεμήσουν οἱ καιροὶ μας γιὰ νὰ ἔχη ὁ καθένας τὴν ἐξουσία νὰ ἐπιλέγῃ καὶ ν'

ἀκολουθῇ ὅποια «θρησκεία» θέλει. Κι αὐτὸ τὸ κάναμε, γιὰ νὰ μὴ νομισθῇ ἀπὸ καμμιά τιμὴ καὶ θρησκεία ὅτι ἐμεῖς τὴ μειώσαμε σὲ κάτι.

8. Θεοσπίζουμε δὲ εἰδικὰ γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἐκτός ἀπὸ τὰ ἄλλα καὶ τοῦτο: τοὺς χώρους των, ὅπου πρῶτα συνηθίζον νὰ συναθροίζωνται, γιὰ τοὺς ὁποίους καὶ στὰ γράμματα πού ἔχουν σταλῆ {παλιότερα} πρὸς τὴν ἀφοσίωσί σου ὑπῆρξε κατὰ τὸ παρελθόν ἄλλη διατύπωσι, ἂν μερικοὶ φαίνωνται ὅτι τοὺς ἀγόρασαν ἢ ἀπὸ τὸ δικὸ μας ταμεῖο ἢ ἀπὸ κάποιο ἄλλο, νὰ τοὺς ἐπιστρέψουν στοὺς ἴδιους Χριστιανοὺς χωρὶς χρήματα καὶ χωρὶς καμμιά ἀπαίτησι τοῦ ἀντιτίμου των, ἀφοῦ ἀπορριφθῇ κάθε ἀμέλεια καὶ ἀμφισβήτησι: κι ἂν μερικοὶ ἔτυχε νὰ πάρουν τέτοιους χώρους σὰ δῶρο, τὸ ταχύτερο νὰ τοὺς ἐπιστρέψουν στοὺς ἴδιους τοὺς Χριστιανοὺς.

9. Ἔτσι ὥστε, ἂν αὐτοὶ πού τοὺς ἀγόρασαν ἢ ἐκεῖνοι πού τοὺς πῆραν σὰ δωρεὰ ζητοῦν κάτι ἀπὸ τὴν καλοκαγαθία μας, νὰ προσέλθουν στὸν τοπικὸ δικαστικὸ ἔπαρχο, γιὰ νὰ ληφθῇ καὶ γι' αὐτοὺς πρόνοια ἀπὸ τὴν δικὴ μας ἐπιείκεια. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ χώροι πρέπει νὰ παραδοθοῦν πάραυτα στὸ σῶμα τῶν Χριστιανῶν μὲ τὴ φροντίδα σου χωρὶς καμμιά χρονοτριβή.

10. Κι ἐπειδὴ ἐγίνε γνωστὸ ὅτι οἱ ἴδιοι Χριστιανοὶ εἶχαν ὄχι μόνον τοὺς χώρους ἐκεῖνους, ὅπου συνηθίζαν νὰ συναθροίζωνται, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πού ἀνήκαν ὄχι στὸν καθένα ἀπ' αὐτοὺς ἀλλὰ στὴν ἰδιοκτησία τοῦ σώματός των, δηλαδὴ τῶν Χριστιανῶν, ὅλους αὐτοὺς τοὺς χώρους σύμφωνα μὲ τὸν προειρημένον νόμο, χωρὶς καμμιά ἀπολύτως ἀμφισβήτησι, θὰ διατάξῃς νὰ τοὺς ἐπιστρέψουν στοὺς ἴδιους τοὺς Χριστιανοὺς, δηλαδὴ στὸ σῶμα καὶ στὴ συνόδῳ τους: καὶ νὰ τηρηθῇ φυσικὰ ἢ προειρημένη τακτικῇ: αὐτοὶ δηλαδὴ πού θὰ τοὺς ἐπιστρέψουν χωρὶς ἀντίτιμο, ὅπως εἴπαμε προηγουμένως, νὰ μποροῦν νὰ ἐλπίζουν τὴν ἀποζημιώσι τους ἐκ μέρους τῆς καλοκαγαθίας μας.

11. Σ' ὅλ' αὐτὰ ὀφείλεις νὰ προσφέρῃς στὸ προειρημένον σῶμα τῶν Χριστιανῶν τὴ φροντίδα σου μὲ πολλὴ δύναμι, γιὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διαταγὴ μας τὸ ταχύτερο, ὥστε καὶ στὸ θέμα αὐτὸ χάρι στὴν ἐπιείκειά μας νὰ ληφθῇ πρόνοια γιὰ τὴν κοινὴ καὶ δημόσια ἡρεμία.

12. Διότι, ὅπως λέχθηκε καὶ παραπάνω, μ' αὐτὸ τὸ σκεπτικὸ «θέλωμε» ἡ θεῖα φροντίδα πού μᾶς περιβάλλει, τῆς ὁποίας πείρα λάβαμε ἤδη σὲ πολλὲς καταστάσεις, νὰ μᾶς μείνῃ σίγουρη γιὰ πάντα.

13. Γιὰ νὰ καταστῇ δὲ δυνατόν ἡ διατύπωσι αὐτῆς τῆς νομοθεσίας μας καὶ καλοκαγαθίας νὰ ἐρθῇ εἰς γνῶσι ὅλων, εἶναι εὐνόητο ὅτι, πρὶν ἀπὸ τὸ δικὸ σου διάταγμα, θὰ δημοσιεύσεις παντοῦ καὶ θὰ φέρῃς εἰς γνῶσι ὅλων αὐτὸ τὸ γράμμα μας, ὥστε νὰ μὴν καταστῇ δυνατόν νὰ μείνῃ κρυμμένη ἀπὸ κανέναν ἡ νομοθεσία τῆς καλοκαγαθίας μας αὐτῆς.

(Μετάφραση Κωνσταντίνου Σιαμάκη, Δρος Θεολογίας)

Ἡ Ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται καί διδάσκει!

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ & ΑΛΜΥΡΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Σέ μία ἐποχή, ὅπου ἡ Εὐρώπη ἀναζητεῖ ταυτότητα καί ἀξίες, οἱ ὁποῖες θά ἀποκαταστήσουν τήν τραυματισμένη κοινωνική συνοχή της, ἔρχεται μία ἐπέτειος νά προβληματίσει, ἀλλά καί νά ὑπενθυμίσει, πὼς ἡ ἱστορία, ὄχι μόνον ἐπαναλαμβάνεται, ἀλλά καί διδάσκει.

1700 χρόνια μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὴν ἔκδοση τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων, τοῦ Ρωμαϊκοῦ δηλαδή νόμου, μέ τὸν ὁποῖον ὁ Μ. Κωνσταντῖνος ὄχι μόνον ἔδωσε τέλος στοὺς διωγμούς τῶν Χριστιανῶν, ἀλλά καί ἐπέδωξε τὴν κοινωνική συνοχή τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας μέσῳ τῆς ἀνεξιθρησκίας. Ἀποτελεῖ βεβαίως ἀναμφισβήτητο ἱστορικό γεγονός, πὼς οἱ κοινωνικοὶ καί ψυχολογικοὶ νόμοι τῆς δράσης καί τῆς ἀντίδρασης ὀδήγησαν πολλές φορές, ἀκόμη καί Χριστιανούς, σέ συμπεριφορές καί ἀκρότητες, ριζικά ἀντίθετες μέ τὸ πνεῦμα τῆς νέας θρησκείας. Αὐτὸ ὅμως δέν ἀλλοιώνει τὴν οὐσία τῶν πραγμάτων. Καί ποιά εἶναι ἡ οὐσία αὐτή; Πὼς γιὰ πρώτη φορά μία θρησκεία ἦλθε, ὄχι μόνον νά ἀπελευθερώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴ θεοποίηση τῶν εἰδώλων καί τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, ἀλλά καί νά ἀναδείξει ὡς ὑπέρτατο ἀγαθὸ τὴν ἀξία καί τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου.

Ἀναμφίβολα, τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων ἀποτελεῖ τομῆ, ὄχι μόνον γιὰ τὸν νομικὸ πολιτισμὸ, ἀλλά γιὰ τὸ συνολικὸ οἰκοδόμημα τοῦ ἀνθρώπινου πολιτισμοῦ. Πίσω ὅμως ἀπὸ τὶς νομικὲς διατάξεις, κρύβεται ἓνα πλαίσιο ἀρχῶν καί ἀξιών, πού ἔρχεται νά ἀπαντήσει σέ σημερινὰ φλέγοντα ἐρωτήματα. Ἄς ἀναρωτηθοῦμε:

Σέ μία ἐποχή νέας παγκοσμιοποίησης, τί εἶναι αὐτὸ πού θά ὀδηγήσει τοὺς λαοὺς καί τοὺς πολίτες νά συνυπάρξουν εἰρηνικά μέ τὸν ξένο καί τὸν διαφορετικὸ, πού πλέον χτυπᾷ τὴν πόρτα μας, χωρὶς ὥστόσο νά καθεῖ ἡ αἴσθησις τῆς ἰδιαίτερης πολιτιστικῆς ταυτότητας, πού κληρονομεῖ ἡ παράδοσις τοῦ κάθε λαοῦ;

Μέχρι τώρα, οἱ μὲν κυβερνήσεις ἀντιδρῶν ἀμήχανα, παρακολουθώντας ἀπλῶς τὶς ἐξελίξεις καί τὶς πληθυσμιακὲς ἀνακατατάξεις, οἱ δέ κοινωνίες, ἀκόμη καί οἱ παραδοσιακὰ ἀνεκτικές, ὅπως οἱ Εὐρω-

παϊκές, ὅλο καί διολισθαίνουν σέ ξενοφοβικὲς καί ρατσιστικὲς συμπεριφορές.

Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ τελευταῖο, θέτει σέ νέο προβληματισμὸ τὸ ζήτημα τῆς ταυτότητας τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης. Πρόσφατα εἶναι ἡ ἀπόφασί της νά μὴν ἀναγράψει στὸ σύνταγμα της τὶς Χριστιανικὲς της κα-

Ἀποκομμένες

οἱ κοινωνίες τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὶς θεμελιώδεις Χριστιανικὲς ἀξίες,

οἱ ὁποῖες διαπότισαν ὅλο τὸ πολιτιστικὸ τους οἰκοδόμημα, ἀρχῆς γενομένης

μέ τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων,

ἔφτασαν, ὅλο καί περισσότερο,

νά ἀναζητοῦν τὴν ἐνότητα, μέσῳ

τῆς πληθυσμιακῆς καί φυλετικῆς ὁμοιογένειας.

ταβολές. Αὐτὸ ὑποτίθεται πὼς ἐπικύρωσε ἔμπρακτα τὴν πλήρως ἀνεξιθρησκὴ στάση της. Στὴν πραγματικότητα, ὅμως, τί συνέβη; **Ἀποκομμένες οἱ κοινωνίες της ἀπὸ τὶς θεμελιώδεις Χριστιανικὲς ἀξίες, οἱ ὁποῖες διαπότισαν ὅλο τὸ πολιτιστικὸ τους οἰκοδόμημα, ἀρχῆς γενομένης μέ τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων, ἔφτασαν, ὅλο καί περισσότερο, νά ἀναζητοῦν τὴν ἐνότητα, μέσῳ τῆς πληθυσμιακῆς καί φυλετικῆς ὁμοιογένειας.** Δυστυχῶς, ὁ δρόμος αὐτός εἶναι δοκιμασμένος καί σπαρμένος μέ ξενοφοβία, βία καί αἱματηρὲς συγκρούσεις, τὰ ὁποῖα δέν μπορεῖ νά ἀποτρέψει ἡ ἐπικύρωσις ἀφηρημένων καί οὐσιαστικὰ κενῶν ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν. Οἱ συμπεριφορές αὐτὲς ἔχουν τὴ ρίζα τους στὸ ψυχολογικὸ καί πνευματικὸ ὑπόβαθρο τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὁποῖον δέν μποροῦν νά προσεγγίσουν μόνον τεχνοκρατικὲς καί νομικὲς διαδικασίες.

Ἡ ἐπέτειος τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων θυμίζει πὼς ἡ ἐνότητα τῆς κοινωνίας περνᾷ μόνον ἀπὸ ἓνα δρόμο: Τὴν ἐλεύθερη ἔκφρασις ἰδεῶν, θρησκευτικῶν δοξασιῶν, ἀπόψεων καί προτάσεων, προκειμένου νά δοκιμαστοῦν, νά διαλεχτοῦν μεταξύ τους καί νά κριθοῦν στὸ πεδίο τῆς κοινωνικῆς πρακτικῆς. Θυμίζει, ὅμως, συγχρόνως, πὼς νόμοι καί διατάγματα δέν ἀρκοῦν γιὰ νά ἐπιβάλλουν τὴν κοινωνικὴ γαλήνη.

Ὑπερασπιζόμενοι τὴν Χριστιανικὴ ταυτότητα τῆς Εὐρώπης, ἀλλά καί ἰδιαίτερα τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, δέν ὑπερασπιζόμαστε ἀπλῶς θρησκευτικὲς ἱεροτελεστίες καί ἀποκλεισμούς τῶν μὴ Χριστιανῶν. Ἀντίθετα, ὑπερασπιζόμαστε θεμελιώδεις ἀνθρωπιστικὲς ἀξίες, νοηματοδοτημένες, ὅμως, ἀπὸ μία συνολικὴ θέασις τῆς πραγματικότητας, πού δέν μπορεῖ παρά νά ἀποτελεῖ θρησκευτικὸ γεγονός. Ἄλλωστε, εἶναι ἐμφανὲς πὼς τὸ κεφάλαιο «θρησκεία», ὄχι μόνον δέν ἐξασθένησε γιὰ ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη, ἀλλά βρίσκεται σέ διαρκῶς αὐξανόμενη ἐνταση, μέ ποικίλες θετικές, ἀλλά καί ἀρνητικὲς ἐπιπτώσεις.

Ἡ ἐνότητα μᾶς διασπασμένης ἀνθρωπότητας περνᾷ σήμερα μέσα ἀπὸ τὴν ἰσότητα καί εἰρηνικὴ συνύπαρξις προσώπων καί κοινωνικῶν ομάδων. Αὐτὸ εἶναι τὸ μήνυμα τῆς φεινῆς ἐπετείου τῶν 1700 χρόνων ἀπὸ τὴν ἔκδοσις τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων. Καί ἡ ἀξιοποίηση τοῦ μηνύματος ἐξαρτᾶται ἀπόλυτα ἀπὸ τὴν συνεπῆ καί βιωμένη χριστιανικὴ πίστι, ἡ ὁποία εἶναι σέ θέση νά ἐμπλουτίσει καί σήμερα τὸν παγκόσμιον νομικὸ καί πολιτικὸ πολιτισμὸ. ●

Θρησκεία, ἀνεξιθρησκία καὶ Εὐρώπη

Δρ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Β. ΖΟΡΜΠΑ, ΘΕΟΛΟΓΟΥ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΥ

Φέτος συμπληρώνονται 1700 χρόνια ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τοῦ «Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων» (Μιλάνου). Τὸ Διάταγμα -Edictum τῶν Μεδιολάνων ἀποτελέσκει ἀποφασιστικῆς σημασίας νομικὴ πράξη γιὰ τὴ σταδιακὴ ἀνύψωση τοῦ Χριστιανισμοῦ σὲ ἐπίσημη θρησκεία τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους, τὸ ὁποῖο σπῆ συνέχεια μετεξελίχθηκε σὲ Ἑλληνορωμαϊκὸ - Βυζαντινὸ. Τὸ Διάταγμα αὐτὸ δὲν συνιστοῦσε, βεβαίως, ὁμολογία χριστιανικῆς πίστεως, οὔτε δημιουργοῦσε γιὰ τοὺς χριστιανούς συνθήκες προνομιακῆς μεταχείρισης. Οἱ Χριστιανοί, ὅπως καὶ οἱ πιστοὶ τῶν ἄλλων θρησκειῶν, μπορούσαν μὲ ἀπόλυτη ἐλευθερία καὶ χωρὶς κανένα ἐμπόδιο νὰ προσέρχονται στὶς λατρευτικὲς συνάξεις. Μὲ τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων σταμάτησαν οἱ ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες διωγμοὶ τῶν Χριστιανῶν, πού ὁδήγησαν στὸ μαρτύριο ἑκατομμύρια ἀπὸ αὐτούς.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ θὰ λέγαμε ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς διαδόθηκε ταχύτατα καὶ μῆκαν ἔτσι τὰ θεμέλια τῆς δημιουργίας τοῦ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, μὲ κέντρο τὴν Εὐρώπην. Εὐλόγως, λοιπόν, τὸ ἔτος 2013, σύμφωνα μὲ τὴν Α.Θ.Π τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχην Βαρθολομαῖο Α', «πέραν τοῦ ὅτι δέον ὅπως βιωθῆ ὑπὸ πάντων ὡς ἔτος πανανθρωπίνης ἀλληλεγγύης, πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἔτος μνήμης τοῦ κεφαλαϊώδους διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν σύμπαντα κόσμον γεγονότος τούτου τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀνθρωπότης πάντοτε ἐργάζεται καὶ κηρύττει καὶ προσπαθεῖ, χωρὶς ὅμως καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας νὰ τὴν πραγματοποιῆ ἐμπειρικῶς καὶ ἀληθῶς» (1-1-2013).

Σήμερα, μὲ ἀφορμὴ τῆς διάφορες ἐκδηλώσεις, θέτουμε καὶ πάλι τὸ ἐρώτημα, ἐάν καὶ κατὰ πόσο ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ ἀπόφαση ἐπηρέασε ἢ ὄχι τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἀπάντησις ἴσως θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθῆ σὲ τρία ἐπίπεδα: Τὸ πρῶτο ἀφορᾷ τὸ τεράστιο θέμα τῶν θρησκευτικῶν συμβόλων καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Τὸ δεύτερο ἔχει νὰ κάνει μὲ τὴν θέση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης ἐναντὶ τῶν διαφόρων θρησκειῶν, καὶ τὸ τρίτο σπῆ ἐπίσημη συνεργασία ἀνάμεσα στὶς θρησκείες καὶ τὰ εὐρωπαϊκὰ θεσμικὰ ὄργανα, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 17 τῆς Συνθήκης τῆς Λισαβόνας.

Τὸ θέμα τῶν συμβόλων δὲν ἦταν ποτὲ ἀπλό. Τὰ θρησκευτικὰ σύμβολα χρησιμοποιήθηκαν συχνά ὡς ἰδεολογικὲς ἀντιπαράθεσις οἱ ὁποῖες ὁδήγησαν καὶ σὲ αἱματηρῆς συγκρούσεις. Ὁ σταυρὸς, τὸ σημαντικό αὐτὸ χριστιανικὸ σύμβολο, ἐμφανίζεται δευτέρω γιὰ πρώτη φορά σὲ χρυσὰ νομίσματα. Τὰ νομίσματα παρουσίαζαν τὸν αὐτοκράτορα μὲ πολεμικὴ πανοπλία μὲ ἕναν σταυρὸ στὸ χερί ἢ στὸ κράνος. Ἄν ὁ σταυρὸς ἀπουσίαζε ἀπὸ τὸν ἐμπροσθότυπο ὑπῆρχε στὸν ὀπισθότυπο. Πρῶτος ὁ αὐτοκράτορας Τιβέριος Β' (574-582) εἰσήγαγε τὸν σταυρὸ, πού δέσποζε σπῆ ὀροφὴ κλίμακας. Τὸν ὄγδοο ὅμως αἰῶνα ὁ αὐτοκράτορας Λέων Γ' (717-741), ὁ ἐπονομαζόμενος ὑποτιμητικὰ Ἰσαυρὸς, διέταξε τὴν ἀποκαθίλωση τοῦ ἐσταυρωμένου ἀπὸ τὸ δημόσιο κῶρο καὶ πυροδότησε ἔτσι τὴν ἔριδα τῆς Εἰκονομαχίας.

Τὸ ἴδιο θέμα ἐπαναλαμβάνεται ποικιλοτρόπως καὶ σήμερον. Εἰδικὰ γιὰ τὸν Ἐσταυρωμένο, τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον τῶν Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου στὸ Στρασβούργο δικαίωσε τὰ ἰταλικά δημόσια σχολεῖα καὶ ἐπέτρεψε τὴν ἀνάρτησιν τοῦ σταυροῦ στὶς αἰθουσες διδασκαλίας. Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἀπασχόλησε τὴν δικαιοσύνην πολλὰ χρόνια καὶ ἄνοιξε τὴ συζήτησιν γιὰ τὰ θρησκευτικὰ σύμβολα σὲ ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπην. Δύο μόνις ἔτη μετὰ, τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον ἀσχολήθηκε μὲ δύο νέες ὑποθέσεις οἱ ὁποῖες ἀφοροῦσαν ἄμεσα τὴν χρῆσιν τῶν θρησκευτικῶν συμβόλων στὸν τόπον τῆς ἐργασίας. Βέβαια οἱ ἀποφάσεις αὐτὲς δὲν ἔχουν πλήρως ἀπαντήσει στὸ πρόβλημα, συμπεριλαμβανομένου ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ ἀφορᾷ καὶ τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν. Σπῆν περίπτωσιν

Eweida, ἀεροσυνοδός, τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ ἀναθεώρησις τῆς πολιτικῆς τῆς ἀεροπορικῆς ἐταιρίας British Airways, ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χρῆσιν τοῦ σταυροῦ στὸ κῶρον ἐργασίας. Σπῆν περίπτωσιν Charlin, νοσοκόμα ἢ ἴδια, τὸ Δικαστήριον ἔκανε ἀποδεκτὴ τὴν ἀντίρρηση τοῦ ἐργοδότη τῆς ὡς πρὸς τὴν μὴ χρῆσιν τοῦ σταυροῦ στὸ κῶρον ἐργασίας γιὰ λόγους υγείας καὶ ἀσφάλειας.

Ὅλες οἱ παραπάνω ἀποφάσεις σαφῶς καὶ μᾶς φέρνουν ἀπέναντι στὸ πρόβλημα τῆς χρῆσεως τῶν θρησκευτικῶν συμβόλων καὶ

κυρίως τῆς κατανόησεως τῆς κοινωνικῆς συνοχῆς. Σὲ μίαν ἐποχὴ πού τὰ σύμβολα καὶ οἱ θρησκευτικὲς πεποιθήσεις περνοῦν ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν σφαῖρα σπῆν ἐπαγγελματικὴ ἢ τὴν πολιτικὴν σφαῖρα, χρειάζεται μίαν σοβαρὴν συζήτησιν ὡς πρὸς τῆς «εὐδιάκριτες σφαῖρες» - «ἰδιωτικὸ» ἢ «δημόσιο» - μὲ σεβασμὸ πάντα στὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν.

Τὸ θέμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς πολυμορφίας ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸ στοιχεῖον τῆς ἰσότητος μεταξὺ τῶν Εὐρωπαίων πολιτῶν. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ὑπηρεσία Ἐξωτερικῆς Δράσεως (SEAE) ἔχει προβεῖ σπῆν καταγραφὴν ὅλων ἐκείνων τῶν κατευθυντήριων γραμμῶν ὡς πρὸς τὴν προστασίαν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Στόχος ἢ προστασία ὅλων τῶν πολιτῶν-πιστῶν σπῆν Εὐρώπην, ἀλλὰ καὶ ἡ προστασία τῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων-κοινοτήτων. Ἰδιαιτέρη ἀναφορὰ γίνεται σπῆν ραγδαίαν ἐπιδείνωσιν τῆς θέσεως τῶν χριστιανῶν σπῆν Μέσην Ἀνατολήν καὶ τὴν Βόρειαν Ἀφρικὴν. Θὰ ἦταν πνευματικὴ καὶ ἱστορικὴ τραγωδία ἢ τυχόν ἐξάλειψιν τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τῆς παραπάνω περιοχῆς, ὅπου ὑπάρχουν ἐδῶ καὶ δύο χιλιετίες καὶ συνέβησαν οὐσιαστικὰ γεγονότα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας μας. Ἀξίζει νὰ σημειωθῆ ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλίας Φρανσουά Ὀλάν, σὲ ἐπιστολὴν τοῦ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, σημειώνει ὅτι «...ἡ Γαλλία θὰ διατηρήσῃ ἀμείωτον τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς Χριστιανούς τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ τῶν ὁποίων δὲν λησμονεῖ τὴν ἰδιαιτέραν σχέσιν αὐτῆς, ὡς κληρονομίας τῆς ἱστορίας, καὶ θὰ μεριμνήσῃ ὅπως αἱ πολιτικὰ ἐξελίξεις συμβαδίζουν μὲ τὴν ἐννοίαν τῆς πλουραλιστικῆς Δημοκρατίας, ἢ

Συνέχεια σπῆ σελ. 8

Θρησκεία, ανεξιθρησκία και Εύρωπη

Συνέχεια από τη σελ. 7.

«...όποια σέβεται την θρησκευτική ελευθερία και το Κράτος Δικαίου...».

Για την στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι των θρησκειών, πρέπει να σημειώσουμε ότι η *Χάρτα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων* διασφαλίζει το δικαίωμα όλων ανεξαιρέτως να πιστεύουν σε ό,τι επιθυμούν αρκεί να μην απειλείται η κοινωνική συνοχή. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, δεν μπορεί να γίνει καμία αναγνώριση επικρατούσας ή υπερισχύουσας θρησκείας, από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Αυτό δεν σημαίνει ότι υπάρχει έχθροτητα έναντι των θρησκειών σε θεσμικό επίπεδο ούτε βέβαια ότι επικρατεί μία στάση ουδετερότητας. Στο άρθρο 17 της Συνθήκης της Λισαβόνας τονίζεται ότι «*η Ένωση σέβεται και δεν θίγει το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι Έκκλησίες και οι θρησκευτικές ενώσεις ή κοινότητες στα κράτη-μέλη*». Ακόμα αναφέρεται ότι «*η Ένωση σέβεται παρομοίως το καθεστώς των φιλοσοφικών και μη όμολογιακών οργανώσεων*». Αυτό εκφράζει την πρόνοια του ευρωπαϊκού δικαίου να αναγνωρίσει μία πραγματικότητα στην ευρωπαϊκή κοινωνία, την οποία και αναλαμβάνει να περιφρουρήσει προς το συμφέρον όλων των πολιτών.

Το άρθρο 17 της Συνθήκης της Λισαβόνας έχει μεγάλη σημασία για τους χριστιανούς για δύο κυρίως λόγους. Πρώτον, διότι εισάγει για πρώτη φορά στο ευρωπαϊκό δίκαιο με επίσημο τρόπο τον όρο «*Έκκλησία*». Και δεύτερον, διότι θεσπίζει ρητά ότι «*η Ένωση διατηρεί ανοικτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις Έκκλησίες... αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη ταυτότητα και συμβολή τους*». Ίσως είναι σκόπιμο να αναφέρουμε στο σημείο αυτό ότι με βάση τη Συνθήκη της Λισαβόνας οι Έκκλησίες δεν εντάσσονται πλέον στην Κοινωνία των Πολιτών, αλλά αναγνωρίζεται πλήρως η δική τους ξεχωριστή ταυτότητα. Στο πνεύμα του άρθρου αυτού πραγματοποιούνται σήμερα ποικίλες

συναντήσεις τόσο σε επίπεδο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Με τη συνεργασία των Χριστιανών και των άλλων θρησκευτικών κοινοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπογραμμίζεται συνεχώς η ανάγκη συνέχισης του διαλόγου μεταξύ των Εκκλησιών και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, αλλά και η ανάγκη διαφάνειας, οικοδόμησης εμπιστοσύνης και ενθάρρυνσης τιμών και εμπειρών στελεχών να ασχοληθούν με την υπόθεση του σημαντικού αυτού διαλόγου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρείται - από ένα μεγάλο μέρος των πολιτικών - σήμερα ότι αποτελεί ένα οικονομικό/πολιτικό μέγεθος, στο οποίο η θρησκεία διαδραματίζει έναν μικρό ρόλο. Έντούτοις, η πολιτική κινητοποίηση σχετικά με τη σύνταξη του ευρωπαϊκού συντάγματος και η αυξανόμενη παρουσία των θρησκευτικών κοινοτήτων στις Βρυξέλλες, μετά το 1992, έχουν φέρει το ρόλο της θρησκείας στην ατζέντα των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Από τα παραπάνω, τα οποία εν συντομία παρουσιάσαμε, γίνεται σαφές ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς να αναγνωρίζει προνόμια ιδιαίτερα προς τους χριστιανούς, ενθαρρύνει τον διάλογο μεταξύ των πολιτών της Ευρώπης. Είναι ξεκάθαρο ότι η στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν χαρακτηρίζεται από έχθροτητα ή ουδετερότητα έναντι της θρησκείας ή της Έκκλησίας, ούτε μπορούμε να μιλούμε για μη χριστιανική Ευρώπη. Όσοι ασχολούνται σοβαρά με το διάλογο αυτό θα πρέπει να λειτουργήσουν όπως οι διερμνείς. Ο διερμνέας πρέπει να μπορεί να επικοινωνήσει τις ιδέες, που τις περισσότερες φορές είναι δύσκολες.

Ο διερμνέας που εργάζεται στα ευρωπαϊκά όργανα θα πρέπει να γνωρίζει τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Άρα ο καθένας μας πρέπει να μάθει να ακούει πολύ, να βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τα ευρωπαϊκά δρώμενα και να μπορεί να μεταφράσει στη σύγχρονη γλώσσα το ευαγγελικό μήνυμα και τη σοφία της Έκκλησίας μας, ώστε οι ευρωπαίοι πολίτες να κατανοήσουν και να αποδεχθούν την πραγματική στάση της Ορθόδοξης Έκκλησίας - και των άλλων Έκκλησιών - στη διαμόρφωση του νέου ευρωπαϊκού γίγνεσθαι. ●

Βιβλιοπαρουσίαση

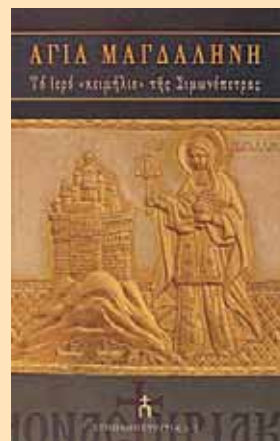
ΑΓΙΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

Τό ιερό «κειμήλιο» της Σιμωνόπετρας

Ίερομονάχου Θεολόγου Σιμωνοπετρίτου

Αδήριτη ανάγκη και εξόφληση ενός αιδίνιτου χρέους, επέβαλαν τη σπουδαία αυτή έκδοση της αθωνικής μονής της Σιμωνόπετρας. Μία έκδοση-φόρος τιμής κι ευγνωμοσύνης στή δεύτερη έφορο και κτίτορα της Μονής μεγάλη Ισαπόστολο και Μυροφόρο Άγία Μαρία ή Μαγδαληνή. Κόπος και έκφραση αγάπης από τον άφοσιωμένο «προσμονάριο» της μεγάλης πλήν άγνωστης και ίσως παρεξηγημένης αυτής Άγίας, τον πολυσέβαστό μας π. Θεολόγο Σιμωνοπετρίτη. Βιβλίο καταποτιστικό και ευδύνοπο που συνδυάζει την επιστημονική ακρίβεια, την ιστορική τεκμηρίωση και την ευλαβική αποτύπωση του βιώματος. Τό βιβλίο αναπτύσσεται σε συγκεκριμένες ενότητες, που αποσαφηνίζουν καταρχήν τό βίο και τη δραστηριότητα της Άγίας Μαγδαληνής, με βάση τά ιερά άγιογραφικά και ιστορικοπατερικά κείμενα. Μέσα από αυτά αποδεικνύεται ή θυσιαστική της αγάπη στον Κύριο Ίησού, ό Όποιος ή λύτρωσε από τά έπτά δαιμόνια, κι εκείνη τον ακολούθησε πιστά στην επώδυνη πορεία Του προς τό Πάθος, παρηγορώντας και φροντίζοντας ή Θεομήτορα. Γι' αυτό αναδείχθηκε από τον ίδιο τό Χριστό πρώτη ευαγγελίστρια της Αναστάσεως και Ισαπόστολος. Στο σημείο αυτό ό σεβαστός συγγραφέας ξεκαθαρίζει πλάνες και μυθεύματα σχετικά με τό πρόσωπο και την εν γένει παρουσία της Άγίας κοντά στα ιερά πρόσωπα του Κυρίου και της Θεοτόκου. Ανατρέπει διάφορα βλάσφημα φληναφήματα και αποδίδει με την αυθεντία της εκκλησιαστικής παραδόσεως (πατερικής, ύμνολο-

γικής, συναξαριακής κ.τ.τ.) την ιστορική ακρίβεια για την παρεξηγημένη Άγία. Κατόπιν γίνεται αναφορά για τον τάφο της στην Έφεσο και την περιπετειώδη ιστορία της άφθαρτης άριστερης χειρός, που είναι από αιώνες άποθησαυρισμένη στή Σιμωνόπετρα. Η Τιμία Χείρ της Μυροφόρου, ή όποια άγγιξε πιθανότατα τον Αναστάνα και άκουσε από τά θεία κείλη τό «...μή μου άπτου, ούπω γάρ αναβέβηκα προς τον Πατέρα μου...» έκτοτε βρύνει ιάματα και επιτελεί θαυμαστά, όπου μετακαλείται. Έως ή στιγμή που χαράσσονται αυτές οι γραμμές, ή Άγία Μαρία Μαγδαληνή καθίστα μία έντονη παρουσία φλογερής αγάπης και έδραία μαρτυρία πίστεως στον Αναστάνα Χριστό, γεγονός που καθημερινώς επιβεβαιώνονται με πλήθος σημείων και θαυμάτων, άπανταχού της γής. Με την έκδοση αυτή, δεύτερη κατά σειρά, συνεχίζεται ή επιτυχής σειρά «Σιμωνοπετρίτικα», που σκοπό έχει να καταθέσει ή βιωματική εμπειρία της ιστορικής άγιορειτικής μονής στον κόσμο και να επεκτείνει την πνευματική της άκτινοβολία στην οικουμένη. Τό βιβλίο επιμελήθηκε επιστημονικά ό καθηγητής ΑΠΘ κ. Θεόδωρος Γιάγκου, και ή όλη προσπάθεια ήλθε εις άϊσιον πέρας με την ευλογία του σεπτού Καθηγουμένου της Σιμωνόπετρας Άρχιμ. Έλισαίου. Είθε ή Άγία Ισαπόστολος και Μυροφόρος Μαρία ή Μαγδαληνή να ευλογεί κάθε ευλαβικό αναγνώστη και να χαριτώνει «διά όρωμένων και δι' άοράτων» τον πανευλαβή πονήσαντα π. Θεολόγο.

Τού Πρωτ. Χαριλάου Παπαγεωργίου,
Γραμματέως Ίερής Μητροπόλεως Δημητριάδος

Σπουδή στους Άγιους Πατέρες Θεόδωρο Στουδίτη και Γρηγόριο Παλαμά

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν οι Γενικές Ίερατικές Συνάξεις της Τοπικής μας Ἐκκλησίας, γιά τό τρέχον Ίεραποστολικό ἔτος 2012-2013, κατά τίς ὁποῖες ἐπιχειρήθηκε ἡ μελέτη τῶν Ἀγίων Πατέρων καί ἡ προσφορά τῆς μαρτυρίας τους στό σύγχρονο κόσμο.

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΣΙΟ ΘΕΟΔΩΡΟ ΣΤΟΥΔΙΤΗ

Ἡ 7η Σύναξη πραγματοποιήθηκε στίς 15/4 καί ἦταν ἀφιερωμένη στόν **Όσιο Θεόδωρο τόν Στουδίτη**. Πρῶτος ὁμιλητής ἦταν ὁ Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν **κ. Κων/νος Κορναράκης**, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα *«Οἱ Θεολογικές προϋποθέσεις τοῦ Ὁρθοδόξου βίου, σύμφωνα μέ τό βίωμα καί τή διδασκαλία τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου»*.

Ὁ ὁμιλητής χαρακτήρισε τόν Ὁσιο Θεόδωρο *«αὐθεντικό ἄνθρωπο, αὐστηρό πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐπειδή πρωτίστως ἦταν αὐστηρός μέ τόν ἑαυτό του»*, ἐνῶ σημείωσε ὅτι *«κάποιοι τόν ἐπικαλοῦνται σήμερα χωρίς νά ἐξετάζουν πόσο εἶναι οἱ ἴδιοι αὐθεντικοί στήν Ὁρθόδοξη πνευματική ζωή»*.

Ὁ κ. Κορναράκης ἀνέφερε ὅτι ὁ Ὁσιος Θεόδωρος δέν εἶχε πρόβλημα νά ἀποδέχεται τίς σύγχρονες Θεολογικές ἀναλύσεις, ἀρκεῖ αὐτές νά εἶναι στοιχημένες μέ τό πνεῦμα τῶν Πατέρων, ἐνῶ ἀντιμετώπιζε τίς Πατερικές θέσεις καί ἀπόψεις μέσα στό πλαίσιο τοῦ χρόνου στόν ὁποῖο κατετέθησαν καί τοῦ προβλήματος πού θέλησαν νά ἀντιμετωπίσουν.

Ἐπιμένοντας στήν ἀντίληψη τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου γιά τό θέμα τῆς Παραδόσεως, ἀνέφερε ὅτι ἡ Παράδοση εἶναι τρόπος δόσεως καί παραλαβῆς. Τόνισε ὅτι *«συχνά βαπτίζουμε «παράδοση» τή δική μας ἀντίληψη περί Παραδόσεως, δηλ. τήν ὑποκειμενική ἐρμηνεία τῆς πίστεως, ἡ ὁποία, ἂν καί δέν ἀποτελεῖ καθολική ἀλήθεια, ἐν τούτοις, τήν προβάλλουμε ὡς τέτοια, λόγω τοῦ ἐγωισμοῦ μας. Ὁ Ὁσιος ἐντάσσει μέσα στή λειτουργία τῆς Παραδόσεως τό μαρτύριο τῆς Ὁρθοδοξίας. Συνδέει τόν αὐθεντικό ἄνθρωπο τῆς Παραδόσεως μέ τό μαρτύριο τοῦ αἵματος, τό ὁποῖο εἶναι αὐθεντικό ὅταν προηγεῖται τό μαρτύριο τῆς συνειδήσεως, ὅψεις τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ νήψη, ἡ ἐξαγόρευση τῶν λογισμῶν, τά δάκρυα τῆς κατανύξεως, ἡ προσευχή καί ἡ ταπείνωσις»*.

Σέ ἄλλο σημεῖο τῆς ὁμιλίας του ὁ κ. Κορναράκης τόνισε ὅτι ὁ Ὁσιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης ἀντιλαμβανόταν τόν ἑαυτό του ὡς ἐλάχιστο ἀνάμεσα στοὺς ἀδελφούς, γι' αὐτό καί σπλιτέυε ὅσους θεωροῦσαν ἑαυτούς φορεῖς τῆς ἀληθείας, ἐπειδή τηροῦσαν εὐλαβικά τά ἐξωτερικά σχήματα τῆς εὐσεβείας καί τῆς ἀσκήσεως, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποκοῦν οἴηση καί ὑπερηφάνεια.

Ἐπόμενος ὁμιλητής ἦταν ὁ Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. **κ. Βασίλειος Τσίγκος**, ὁ ὁποῖος μίλησε μέ θέμα *«Κοινωνία τῶν πιστῶν μέ τήν Ἐκκλησία καί τόν Ἐπίσκοπο ἡ διακοπή τῆς χάριν τῆς ἀλήθειας; Τό παράδειγμα τοῦ Ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἐναντι τῶν προκλήσεων τῶν καιρῶν μας»*.

Στήν πρώτη ἐνόητα τῆς εἰσήγησής του ὁ κ. Καθηγητής σκιαγράφησε ὀρισμένα φαινόμενα καί προέβη σέ διαπιστώσεις γιά τή σύγχρονη ζωή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου στόν τόπο μας. Μεταξύ αὐτῶν ἀνέφερε: α) τό φαινόμενο μιᾶς συνεχοῦς γκρίνιας γιά τά ἐκκλησιαστικά δρώμενα καί μιᾶς μόνιμης σφοδρῆς κριτικῆς καί διόρθωσης πάντων καί πασῶν ἀπό ὀρισμένους χριστιανούς, β) τό παράδειγμα ζωῆς καί τόν λόγο τῶν Πατέρων στήν ἐποχή μας πού βρίσκονται σέ μία *ιδιόμορφη κατάσταση* ἀποδοχῆς καί δυσκολίας στήν ἐρμηνεία τους, γ) τή διατύπωση, ἐσχάτως, διάφορων ἐκκλησιολογικῶν *θεωρήσεων* ὡς δῆθεν πατερική διδασκαλία, ὅπως ἡ

ἀποψη ὅτι κάθε φορά πού ἕνας θεωρεῖ ὅτι διαφωνεῖ σέ θέματα πίστεως μέ τόν Ἐπίσκοπο του θά πρέπει νά κάνει διακριτική ὑπακοή, νά προχωρεῖ στήν ἄμεση διακοπή τῆς κοινωνίας καί τῆς λειτουργικῆς μνημόνευσης τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἐπισκόπου καί τελικῶς, νά ὀδηγεῖται στήν ἀποσχίση καί ἀπομάκρυνση ἀπό τήν Ἐκκλησία, φέρνοντας ὡς χαρακτηριστικό παράδειγμα τόν Ὁσιο Θεόδωρο Στουδίτη. Καί τοῦτο, διότι οἱ ἀποκαλούμενοι *ζηλωτές* καί *παλαισημερολογίτες* τόν θεωροῦν ὡς ὄντως ὀρθόδοξο, ὡς *ζηλωτή* καί *ἐπαναστάτη* ἐναντίον τῶν κακῶς κειμένων στήν Ἐκκλησία καί ὡς αὐτόν πού ἔφθασε νά γίνει ἀκόμη καί *σχισματικός* χάριν τῆς ἀλήθειας.

Στή δεύτερη ἐνόητα παρουσίασε τά σχετικά γεγονότα καί ἐρμήνευσε τό ζήτημα τῆς *κοινωνίας* τοῦ ἱεροῦ Πατρός μέ τήν Ἐκκλησία καί τοὺς πατριάρχες Ταράσιο καί Νικηφόρο. Ὁ Ὁσιος Θεόδωρος οὐδέποτε διέκοψε τή Μυστηριακή του *κοινωνία* μέ τήν Ἐκκλησία καί μέ τή στάση του ἐναντι ὅλων τῶν πνευματικῶν του προϊστάμενων κινεῖται σαφῶς ἐντός τῆς μακραίωνης Ἐκκλησιαστικῆς Παράδοσης.

Στήν τελευταία ἐνόητα ὁ κ. Τσίγκος ἀναφέρθηκε στόν τρόπο πού μπορεῖ τό παράδειγμα ἑνός μεγάλου Ἀγίου τῆς Παράδοσής μας νά ἐμπνεύσει, νά καθορίσει ἴσως καί νά διορθώσει καί τή δική μας στάση ἐναντι ἀντίστοιχων προκλήσεων τῆς ἐποχῆς μας. Οἱ Πατέρες δέν ἀπέκοπταν ἑαυτούς ἀπό τήν κοινωνία τους μέ τόν Ἐπίσκοπό τους καί τήν Ἐκκλησία, ἀλλά παρέμεναν ἐντός αὐτῆς, ἔστω καί διαφωνώντας ἐντονα *«ἐν λόγοις, ἔργοις καί συγγραφαῖς»*.

Ἀκολούθησε γόνιμος διάλογος, μέ τή συμμετοχή πολλῶν Κληρικῶν, ἐνῶ τίς ἐργασίες τῆς Συνάξεως ἔκλεισε ὁ **Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος**, ὁ ὁποῖος σημείωσε χαρακτηριστικά: *«Δέν ἀρνοῦμαι τήν κατάθεση διαφορετικῶν ἀπόψεων καί προσεγγίσεων, ἐπί συγκεκριμένων ζητημάτων. Μάλιστα, ἀποδέχομαι τέτοιες διαφοροποιήσεις, σεβόμενος τήν ἐλευθερία ὅλων, ἔστω κι ἂν εἰσπράττω ἕνα προσωπικό πόνο, ἀρκεῖ νά γίνονται μέσα στήν Ἐκκλησία, νά μὴν ὀδηγοῦν σέ διαιρέσεις καί σέ ἀπώλεια ψυχῶν!»*.

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΓΡΗΓΟΡΙΟ ΤΟΝ ΠΑΛΑΜΑ

Ἡ τελευταία (8η) Γενική Ίερατική Σύναξη πραγματοποιήθηκε

Σπουδή στους Άγιους Πατέρες

Συνέχεια από τη σελ. 7.

στις 20/5 και ήταν αφιερωμένη στον **Άγιο Γρηγόριο, Αρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης, τόν Παλαμά.**

Πρώτος ομιλητής ήταν ο **Πρωτ. Δημήτριος Κουτσούρης**, Καθηγητής της Ανωτάτης Εκκλησίας Ακαδημίας Αθηνών, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα **«Βίος και Θεολογική συμβολή του Άγιου Γρηγορίου τού Παλαμά»**. Ο ομιλητής περιέγραψε τις προϋποθέσεις της Θεολογίας του Άγιου Πατρός, οι οποίες είναι το **οικογενειακό του περιβάλλον**, όπου έζησε και γνώρισε εμπειρικά την παράδοση της Εκκλησίας, ή θύραθεν παιδεία του, την οποία απέκτησε στην Κωνσταντινούπολη και αντιπροσώπευε ό,τι καλύτερο μπορούσε να δώσει

το ανθρώπινο πνεύμα, ή πνευματική παιδεία, ή οποία καθόρισε τη ζωή του, ο μοναχισμός και ή χριστιανική άσκηση, που έγιναν το συγκλονιστικότερο σχολείο για εκείνον.

Κατόπιν, ο π. Δημήτριος αναφέρθηκε στα Θεολογικά έργα του Άγιου Γρηγορίου, «τά Ηθικά, Νηπτικά και Αντιρρητικά Συγγράμματα, καθώς και το πλήθος των Ομιλιών του, που συνιστούν σημαντικό στοιχείο πνευματικής κληρονομιάς», μέσα από τα οποία πηγάζει ή αντίληψη του Άγιου για την «Θεολογία ως Θεοπτία, με την οποία συμπίπτει και την προϋποθέτει». Αναφέρθηκε στις θέσεις του Άγιου Γρηγορίου για την «Αποδεικτική Θεολογία - Αποφατική και Καταφατική - καθώς και στην Διαλεκτική Θεολογία, που συνιστά την απολυτοποίηση της θύραθεν σοφίας».

Ακολούθως, αναφέρθηκε στις προϋποθέσεις της αληθινής εμπειρίας του Θεού, κατά τον Άγιο Γρηγόριο τόν Παλαμά, που είναι α) ή δυνατότητα του ανθρώπου να γίνεται σύσσωμος Χριστού, που έπετεύχθη με την Θεία Ένανθρώπιση, β) ή κάθαρση και απάθεια, που είναι αναγκαίες για την αληθινή γνώση, γ) τό μεταμορφωμένο σώμα, που επιτυγχάνεται διά της προσευχής, δ) ή καρδιά, ως θρόνος του νοῦ, ε) ή διάκριση ουσίας και ενέργειας στον άκτιστο Θεό, στ) ή θέωση, ως ενέργεια του Θεού και όχι δώρο της φύσεως και ζ) ή άκτιστη χάρη, τό φῶς της Μεταμορφώσεως.

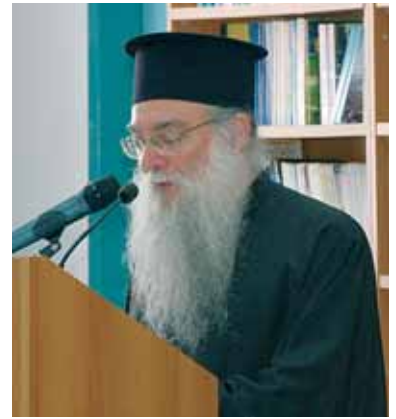
Δεύτερος ομιλητής ήταν ο **Άρχιμ. Έφραίμ Τριανταφυλλόπουλος**, Πρωτοσύγκελλος της Ιερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου & Σιατίστας, ο οποίος μίλησε με θέμα «**Ο ήσυχασμός χθές και σήμερα: ή γνήσια πνευματική ζωή και ή θέση της προσευχής**». Ο ομιλητής σημείωσε ότι «**σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά και περισσότερο από κάθε άλλον Άγιο, είναι επίκαιρος ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς**. Υπογραμμίζει, διά των κειμένων του και υποδεικνύει, διά των βιωμάτων του, τό αληθές, τό απλανές, τό υγιές...».

Αναφερόμενος στην ήσυχαστική Θεολογία του Άγιου, σημείωσε ότι «**μέ αυτήν εγκαταλείπεται ο άνορθόδοξος και άπάνθρωπος actus purus, ιδέα που είχε επηρεάσει πολλούς έκ των συντηρητικών και στην καθ' ήμᾶς Άνατολή και επανευαγγελίζονται στην Εκκλησία οι άκτιστες ενέργειες της Θεοποιού Χάριτος**. Δέν είχε απολύτως κανένα νόημα ένας Θεός άπρόσιτος

και άμέθεκτος, σέ σημείο κάθε έπαφή με τά πλάσματά Του να θεωρείται άδιανόητη ένας Θεός που έξωθεΐται πέρα από κάθε δυνατότητα ουσιώδους ενέργειας του μέσα στον κόσμο κι αναγκάζεται από μακριά να χρησιμοποιει κτιστές χάριτες. Αυτός που άρνεΐται την ύπαρξη ουσιωδών άκτιστων ενεργειών του Θεού, μένει ψυχρός, άνέραστος, κατηφής, αισθανόμενος τό Θεό άπόντα. Είναι καταδικασμένος να ζει μέσα σέ φυσικούς όρους που έκτακτα διασπῶνται για να του μεταφερθει ή Χάρη...».

Στή συνέχεια ο π. Έφραίμ μίλησε για την ήσυχαστική διάσταση της Ιερατικής ζωής, όπως την προβάλλει ο Άγιος Γρηγόριος, με τό βίο του, που συχνά λησμονείται: «**Δυστυχῶς, κληρικοί και λαϊκοί σήμερα έξαντλούμαστε σέ μία ύστερία έξωθεν καλῶν έργων και κληρυμάτων, άμελώντας την έσωτερική ζωή, με αποτέλεσμα να «χανόμαστε» μέσα στή δράση**. Θαυμάζουμε τό κοινωνικό έργο των Μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας, αλλά «**λανθάνει**» της προσοχής μας, ότι θεμελιό του είχε όλονύκτιες δακρύβρεκτες δεήσεις και προσευχές. Αυτό που όπως φαίνεται μάς έντυπωσιάζει και θέλουμε να τό μιμηθοῦμε, εκείνο που είναι κοπιαστικό και δύσκολο θέλουμε να τό άγνοοῦμε, διότι μάς στοιχίζει».

Ο π. Έφραίμ, τέλος, επέμεινε στην αξία της προσευχής, ως βάση της Ιερατικής διακονίας, όπως προκύπτει από την ζωή του Άγιου Γρηγορίου..

ΠΑΙΔΗΣΕΙΣ...

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΤΑ «ΣΠΙΤΙΑ ΓΑΛΗΝΗΣ» ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Συστηματική υγειονομική επιθεώρηση στο Κέντρο Σίτισης του Μητροπολιτικού Ίερού Ναού Ἁγίου Νικολάου Βόλου «Δός ἡμῖν σήμερον»

καί στα «Σπίτια Γαλήνης» τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, πραγματοποιήσε, πρό τοῦ Πάσχα, κλιμάκιο τῆς Δ/σης Δημόσιας Ὑγείας καί Κοινωνικῆς Μέρимνας τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Μαγνησίας καί Σποράδων τῆς Περιφέρειας Θεσσαλίας. Ἀπό τόν ἔλεγχο διαπιστώθηκε ἡ ἀσογία λειτουργία τῶν ἐν λόγῳ

ἰδρυμάτων, ἡ ἀπόλυτη καθαριότητα καί ἡ διευθέτηση τῶν χώρων, σύμφωνα μέ τά ὀριζόμενα ἀπό τό Ὑπουργεῖο Ὑγείας καί Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης.

ΝΕΕΣ ΜΟΝΑΧΕΣ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΣ

Τό Σάββατο 13/4 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἱγνάτιος τέλεσε, στήν Ἱερά Μονή Παναγίας Ἄνω Ξενιάς, τήν Κουρά τῆς Μεγαλόσχημης Μοναχῆς Φιλοθέης. Τήν 2η ἡμέρα τοῦ Πάσχα (7/5) ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τήν Ρασοφορία νέας Ἀμερικανίδας Μοναχῆς, στήν Ἱερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Ἀνατολῆς Ἁγιάς. Ἀναφερόμενος στή νέα Μοναχή, σημείωσε: «Γεννήθηκε στόν Δυτικό κόσμο πού ἔχει τίς δικές του κουλτούρα ἀλλά καί πολλὰ

μπορεῖ νά προσφέρει, καί ἀπόδειξη, ἡ δική της παρουσία ἐδῶ. Βαπτίστηκε μέ τό ὄνομα Φωτεινή καί πλέον ἐντάχθηκε μέ τό δεύτερο καί «τελεσιδικο βάπτισμα» μέ τό ὄνομα Θεοκλήτη, στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί εἰδικότερα σ' αὐτή τήν ὁμορφή

πνευματική οἰκογένεια πού ἀποτελεῖ ἡ ἀδελφότητα τῆς Μονῆς. Γιατί τά Μοναστήρια μας εἶναι ἕνα στεφάνι πού περιστοιχίζει τήν τοπική μας Ἐκκλησία, τούς πιστούς, μέ τό δικό του ἄρωμα λιβανιοῦ τό καθένα...»

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΛΕΥΒΕΝ, LIVERPOOL HOPE, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΣ

Στό διάστημα ἀπό 2-7 Ἀπριλίου 2013 ὁμάδα προπτυχιακῶν καί μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν ἀπό τίς Θεολογικές Σχολές τοῦ Πανεπιστημίου Liverpool Hope (Μ. Βρετανία) καί Katholike Universiteit Leuven (Βέλγιο), μέ ἐπικεφαλῆς τούς καθηγητές Reimund Bieringer, Dominika Kurek-Chomycz καί Malou Ibita ἐπισκέφτηκε τήν Βόρεια Ἑλλάδα στό πλαίσιο ἐκπαιδευτικοῦ ταξιδιοῦ, τό ὁποῖο εἶχε ὡς θέμα τήν ἐπίσκεψη τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στήν Μακεδονία. Στό τέλος τοῦ ταξιδιοῦ τους (7/4) ἡ ὁμάδα τῶν φοιτητῶν, συνοδευόμενη ἀπό ὁμάδα προπτυχιακῶν καί μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ., ταξίδεψαν στό Βόλο καί ἔγιναν δεκτοί ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἱγνάτιο καί τόν Διευθυντή τῆς Ἀκαδημίας κ. Π. Καλαϊτζίδη στίς ἐγκαταστάσεις τῆς Ἀκαδημίας, ὅπου

εἶχαν τήν εὐκαιρία νά ἐνημερωθοῦν γιά τό ἔργο τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ἀκαδημίας. Οἱ φοιτητές τῶν ἐν λόγῳ πανεπιστημίων (πού, ἐκτός ἀπό τήν Ἑλλάδα, προέρχονταν ἀπό χῶρες ὅπως Κίνα, Φιλιππίνες, Σρί Λάνκα, Αὐστραλία, ΗΠΑ, Νιγηρία, Ἡνωμένο Βα-

σίλειο, Ἰρλανδία, Πολωνία, Ρουμανία, Ὁλλανδία, Βέλγιο) εἶχαν τήν εὐκαιρία μιάς γόνιμης καί εἰλικρινοῦς συζήτησης τόσο μέ τόν Σεβ. Δημητριάδος ὅσο καί μέ τόν Δρ. Καλαϊτζίδη γιά θέματα ὅπως ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας στό σύγχρονο κόσμο, ἡ Ὁρθόδοξη πνευματικότητα, ἡ θέση τῆς Βίβλου -καί εἰδικότερα τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀπ. Παύλου- στή ζωή τῶν Ὁρθοδόξων, ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι στήν οἰκονομική κρίση, οἱ σχέσεις Κράτους καί Ἐκκλησίας, ἡ θρησκευτική ἐλευθερία καί ὁ πλουραλισμός, ἡ θέση τῶν γυναικῶν στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, κ.ἄ.

ΕΙΚΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΨΗ ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΑΟ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Σέ μία πολύ ἐνδιαφέρουσα πρωτοβουλία, πού βασίζεται στήν ἀξιοποίηση τῶν σύγχρονων μέσων τῆς ψηφιακῆς τεχνολογίας, προχώρησε ἡ Μητρόπολή μας, μέ σκοπό τήν γνωριμία ἐπισκεπτῶν ἀπό ὄλο τόν κόσμο, μέσω διαδικτύου, μέ τούς χώρους Λατρείας καί τήν ζωή τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας. Πρόκειται γιά τήν εἰκονική περιήγηση - ἐπίσκεψη στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Βόλου καί στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας. Ὁ ψηφιακός ἐπισκέπτης, μέσω τῆς ἴστοσελίδας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (www.imd.gr) ἔχει τή δυνατότητα νά μεταφερθεῖ εἰκονικά στούς συγκεκριμένους χώρους καί νά περιηγηθεῖ, λεπτομερῶς ὄλα τά σημεία, ξεκινώντας ἀπό τούς περιβάλλοντες χώρους καί προχωρώντας στό ἐσωτερικό τους. Ἡ ἐφαρμογή ἀναμένεται νά ἐπεκταθεῖ καί σέ ἄλλους Ἱερούς Ναούς καί Ἱερές Μονές τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας.

«ΝΙΚΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ: Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Με μεγάλη επιτυχία διοργανώθηκε στις 6/4 από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου το 2ο Συνέδριο της σειράς *Θεολογικές Προσωπογραφίες* με τίτλο «Νίκος Νησιώτης: Ο οικουμενικός θεολόγος της Ορθοδοξίας». Κατά την έναρξη του Συνεδρίου χαιρετισμό άπυθνε ο Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ίγνάτιος, ο οποίος περιέγραψε με συντομία την προσωπικότητα και το έργο του Νίκου Νησιώτη, επισημαίνοντας τη σπουδαιότητα του διαλογικού ύφους του ιδιαίτερα μάλιστα κατά την περίοδο την οποία ζούμε. Στο Συνέδριο μίλησαν ο Μάριος Μπέγζος, Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής Αθηνών, ο Ήλιος Λιαμής, Δρ. Θεολογίας-Μουσικός, Πρόεδρος της Συνοδικής Επιτροπής Καλλιτεχνικών Έκδηλώσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο Νικόλαος Ασπρούλης, Master Θεολογίας, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών και του περιοδικού «Θεολογία», ο Σταύρος Γιαγκάζογλου, Σύμβουλος Α΄ Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού/ΙΕΠ, Διδάσκων στο ΕΑΠ, Διευθυντής περιοδικού «Θεολογία», ο Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος Σαββάτος, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Αθηνών, του οποίου το κείμενο λόγω της απουσίας του, ανέγνωσε ο π. Χρίστος Χαχαμίδης, ο Στέλιος Τσομπανίδης, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ., ο π. Γρηγόριος Edwards, Δρ. Θ., Επιστημονικός Συνεργάτης της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, ο Γεώργιος Βλαντιής, Master Συγκριτικής Φιλοσοφίας της Θρησκείας, επιστημονικός Συνεργάτης του Τμήματος Ορθόδοξης Θεολογίας Πανεπιστημίου του Μονάχου και της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, ο Θανάσης Παπαθανασίου, Δρ. Θεολογίας, Αρχισυντάκτης του περιοδικού «Σύναξη», και διδάσκων στο ΕΑΠ, και ο Παντελής Καλαϊτζίδης, Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, Διδάσκων στο ΕΑΠ και στο Ίνστιτούτο του Αγίου Σεργίου Παρισίων και Έπισκέπτης έρευνήτης στο Πανεπιστήμιο του Πρίνστον.

ΕΟΡΤΕΣ ΛΗΞΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΕ ΒΟΛΟ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟ

Στόν προαύλειο χώρο του Ί.Ν. Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης Βόλου πραγματοποιήθηκε (19/5) η Γιορτή λήξης των Κατηχητικών Σχολείων της Ίερης Μητροπόλεως Δημητριάδος, για το τρέχον Ίεραποστολικό έτος, παρουσία πλήθους παιδιών και γονέων. Το πρόγραμμα της εορτής περιείχε παραδοσιακούς χορούς από χορευτικά σχήματα διαφόρων ένοριων, παρουσιάσεις των Κατηχητικών Δράσεων των ένοριων και μουσικό πρόγραμμα από νεανικό συγκρότημα. Τήν γιορτή ελόγησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος

κ. Ίγνάτιος, ο οποίος απένειμε τά βραβεία και τά μετάλλια στά παιδιά των ποδοσφαιρικών κατηχητικών ομάδων πού συμμετείχαν στά τουρνουά ποδοσφαίρου, πού διοργάνωσε τό γραφείο νεόπτος της Ίερης Μητροπόλεως. Έν τῷ μεταξύ, τό Σάββατο 18/5 πραγματοποιήθηκε η Γιορτή Λήξης των Κατηχητικών Σχολείων των Αρχιε-

ρατικών Περιφερειών Αλμυρού και Νέας Αγχιάλου, στό άμφιθέατρο - σκακιέρα στό δάσος Κουρί Αλμυρού. Τά παιδιά των Ένοριων Αγίου Δημητρίου και Ευαγγελιστρίας Αλμυρού, Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ευξεινουπόλεως, Αγίου Γεωργίου Νέας Αγχιάλου και Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πτελεού, μέ τη φαντασία, τόν αυθορμητισμό και την έκφρασή τους, αλλά και μέ τίς έμπειρίες και τά βιώματα πού αποκόμισαν κατά τη συμμετοχή στους τίς κατηχητικές ομάδες των Ένοριων τους, παρουσίασαν μικρά θεατρικά δράματα μέ άφορμή τό φετινό κατηχητικό βοήθημα «Πάμε Έκκλησία». Τήν εκδήλωση έκλεισε ο Πρωτοσύγκελλος της Ίερης Μητροπόλεως, Αρχιμ. Δαμασκηνός Κιαμέτης, ο οποίος επάινεσε τά παιδιά για την άφορη παρουσία τους, τους κατηχητές για τό σημαντικό έργο τό όποιο έπιτελούν στον τομέα της νεόπτος και προέτρεψε τά παιδιά νά παραμείνουν κοντά στην ασφάλεια της Μητέρας Έκκλησίας.

ΝΕΟΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΙ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΣ

Τρεις νέοι Πρεσβύτεροι προστέθηκαν στην κορεία των Κληρικών της Τοπικής μας Εκκλησίας. Ο πρώτος είναι ο π. Κων/νος Ρήγας, πού έλαβε τόν 2ο βαθμό της Ίερωσύνης τό Σάββατο 13/4, από τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Ίγνάτιο στον Ί.Ν. Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Βόλου. Στην όμιλία του προς τόν χειροτονούμενο ο κ.

Ίγνάτιος χαρακτήρισε την Ίερωσύνη «δωρεά του Θεού προς τόν άνθρωπο, έργο ευθύνης μοναδικό και ανεπανάληπτο, τό μεγαλύτερο πάνω στον κόσμο, πού πρέπει, όμως, νά προσεγγίζεται μέ ταπεινώση, καθώς δέν είναι καρπός της ανθρώπινης αξιοσύνης, αλλά της αγάπης του Θεού». Ο νέος Πρεσβύτερος τοποθετήθηκε εφημέριος του Ί.Ναού Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Νέας Ίωνίας. Ο δεύτερος είναι ο π. Χαράλαμπος Χιώτης, ο οποίος χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος την Δ΄ Κυριακή των Νηστειών (14/4) στον Ί. Ναό Αγίας Τριάδος Άνω Βόλου. Άπευθυνόμενος στον νέο Πρεσβύτερο ο Σεβασμιώτατος σημείωσε ότι «τό κορυφαίο έργο του Ίερέως είναι ή τέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας, διά του οποίου ο Χριστός προσφέρεται στους ανθρώπους και οι πιστοί γίνονται ένα μαζί Του και μεταξύ τους».

Ο π. Χαράλαμπος θά διακονήσει ως Έφημέριος στον τόπο της καταγωγής του, στή Ζαγορά. Ο τρίτος είναι ο π. Αλέξανδρος Τζανής, ο οποίος χειροτονήθηκε Διάκονος, την ήμέρα της μνήμης του Αγίου Γεωργίου (6/5) στον πανηγυρίζοντα Ίερό Ναό του Βόλου. Η εις Πρεσβύτερον Χειροτονία του τελέστηκε από τόν Σεβ. κ. Ίγνάτιο στον πανηγυρίζοντα Ίερό Ναό

Αγίου Αποστόλου Θωμά Άερινου, την Κυριακή του Θωμά (12/5). Ο Σεβασμιώτατος, αναφερόμενος στή νέα πραγματικότητα των έθελοντών Κληρικών, σημείωσε:

«Ανοίχθηκε ένας νέος δρόμος για την Έκκλησία. Και σέ αυτό τό δρόμο θά πρέπει νά βαδίσουμε. Και πιστεύω ότι τελικά ώφελημένη θά είναι ή Έκκλησία του Χριστού. Ποτέ δέ φοβηθήκαμε και δέν έξαρτηθήκαμε από κανέναν. Γιατί είμαστε ή Έκκλησία του Χριστού και όχι των ανθρώπων...».

Ο π. Αλέξανδρος θά αναλάβει την κενωθεΐσα θέση του εφημερίου της ένορίας του Άερινου, εις διαδοχήν του άειμνήστου π. Κων/νου Βηλαρά.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΟΜΙΛΗΤΗΣ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Στὴν Μεγαλόνησο Κύπρου βρέθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἰγνάτιος (8-11/5), προσκεκλημένος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κωνσταντίας & Ἀμμοχώστου κ. Βασιλείου, γιὰ νὰ συμμετάσχει στὶς ἑορταστικὲς ἐκδηλώσεις εἰς μνήμην τοῦ πολιούχου τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας Ἁγίου Ἐπιφανίου, Ἐπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου. Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Παραλιμνίου, κατὰ τὸν Μέγα Πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης (8/5), πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὁποίου ἐγίνε ἡ ὑποδοχὴ τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου καὶ τῶν Τιμίων Λειψάνων τῆς Ἁγίας μεγαλομάρτυρος Εἰρήνης, τὰ ὁποῖα μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὴν Ἱερά Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Κύκκου, κατόπιν ἄδειας καὶ εὐλογίας τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου κ. Νικηφόρου. Ὁ κ. Ἰγνάτιος ἔλαβε μέρος στὸν ἑορτασμὸ τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸν ὁμώνυμο Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Παραλιμνίου, στὸν ὁποῖο, ἐπίσης συμμετεῖχαν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καὶ Μ. Βρετανίας κ. Γρηγόριος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κωνσταντίας & Ἀμμοχώστου κ. Βασιλείου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἦταν ὁ ἐπίσημος ὁμιλητὴς τῆς κληροκολαϊκῆς συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κωνσταντίας & Ἀμμοχώστου, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στὶς 9/5 στὸ Παραλίμνι, παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Νικολάου Ἀναστασιάδη καὶ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου Β΄.

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΟΛΟΥ

Στὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Βόλου λειτουργοῦσε ὁ Σεβ. κ. Ἰγνάτιος τὴν 2η ἡμέρα τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ κ. Ἰγνάτιος τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ νεόδμητου Πν. Κέντρου τῆς ἐνορίας. Στὴν προσφώνησή του ὁ Προϊστάμενος τοῦ Ναοῦ, π. Σπυρίδων Παγωνάρης, ἔκανε μίαν ἀναδρομὴ στὴν ἱστορία τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Πν. Κέντρου καὶ εὐχαρίστησε τοὺς ἐνορίτες καὶ τοὺς δωρητὲς γιὰ τὴν πολύτιμη βοήθειά τους. Ἰδιαιτέρως εὐχαρίστησε τοὺς κ.κ. Κων/νο Λούλη καὶ Νικόλαο Δεληγεώργη γιὰ τὶς σημαντικὲς χορηγίες τους. Στὴν σύντομη ὁμιλία του ὁ κ. Ἰγνάτιος τόνισε ὅτι στὴν Ἐκκλησία ἀνάλογα ἔργα κοστίζουν πολύ λιγότερο καὶ αὐτὸ ὀφείλεται στὴ χρηστικὴ διαχείριση καὶ στὸν ἐθελοντισμὸ. Ἐπεσήμανε, ἐπίσης, ὅτι στὴν Ἐκκλησία τὰ ἔργα ξεκινοῦν χωρὶς τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα καὶ ὀλοκληρώνονται, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ κράτος, πού ξεκινᾷ τὰ δημόσια ἔργα ἔχοντας ἐξασφαλιστὴ τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα καὶ αὐτὰ παραμένουν ἡμιτελῆ ἢ ὀλοκληρώνονται μὲ ὑπερδιδόματα, ἀπὸ τὰ προϋπολογισθέντα, χρήματα...

ζουν πολύ λιγότερο καὶ αὐτὸ ὀφείλεται στὴ χρηστικὴ διαχείριση καὶ στὸν ἐθελοντισμὸ. Ἐπεσήμανε, ἐπίσης, ὅτι στὴν Ἐκκλησία τὰ ἔργα ξεκινοῦν χωρὶς τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα καὶ ὀλοκληρώνονται, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ κράτος, πού ξεκινᾷ τὰ δημόσια ἔργα ἔχοντας ἐξασφαλιστὴ τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα καὶ αὐτὰ παραμένουν ἡμιτελῆ ἢ ὀλοκληρώνονται μὲ ὑπερδιδόματα, ἀπὸ τὰ προϋπολογισθέντα, χρήματα...

Ο π. ANDREW LOUTH, ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Με μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκαν οἱ δύο διαλέξεις καὶ τὸ εἰδικὸ πατρολογικὸ σεμινάριο πού διοργάνωσε ἡ Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν σὲ Βόλο καὶ Ἀθήνα μὲ κεντρικὸ ὁμιλητὴ τὸν π. Andrew Louth, μὲ τὴν χορηγία τοῦ Ὁρθόδοξου Ἰδρύματος Virginia H. Farah Foundation. Τὸ θέμα τῶν διαλέξεων (Βόλος, 15/5, καὶ Ἀθήνα 16/5, ἦταν «Οἱ Πατέρες καὶ ἡ ἔννοια τῆς Παράδοσης». Στὴν ὁμιλία του ὁ π. A. Louth ἐπιχείρησε νὰ διατυπώσει ὀρισμένες σκέψεις γιὰ τὸ νόημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως, τὴ σχέση καὶ τὴ διάκριση μεταξύ τῶν Πατέρων καὶ τῆς Παράδοσης, ἀλλὰ καὶ τὴ θέση τῆς πατερικῆς σκέψεως στὴν νεώτερη ὀρθόδοξη θεολογία. Μὲ τὴν παρουσία τοῦ Σεβ.

Μητροπολίτου κ. Ἰγνατίου στὸν Βόλο, μετὰ τὸ πέρας καὶ τῶν δύο διαλέξεων, ἐπακολούθησε πολὺ ἐνδιαφέρουσα συζήτηση πάνω σὲ θέματα, ὅπως ἡ σχέση τῆς Ἁγίας Γραφῆς πρὸς τὴν Πατερικὴ Παράδοση, τὸ νόημα τῆς Πατερικῆς αὐθεντίας, ἡ ἐργαλειοποίηση τῆς Πατερικῆς Παράδοσης γιὰ τὴν διαμόρφωση πολιτιστικῆς ταυτότητας, ἡ συμβολὴ τῆς σπουδῆς τῆς Πατερικῆς σκέψεως στὴν προώθηση τοῦ οἰκουμενικοῦ διαλόγου, κ.ἄ. Τὸ θέμα τοῦ εἰδικοῦ πατρολογικοῦ σεμιναρίου (Ἀθήνα, 18/5), ἦταν: «Ἡ θεολογία τῆς διαμεσολάβησης: σοφιστικοὶ προβληματισμοὶ σὲ ὀρισμένα πατερικὰ θέματα», στὸ ὁποῖο ἐκτός ἀπὸ τὴν κεντρικὴ εἰσήγηση τοῦ π. Andrew Louth μὲ τὸ ὁμώνυμο θέμα, ἔλαβαν μέρος μὲ σύντομες παρεμβάσεις οἱ: π. Δημήτριος Μπαθρέλλος, Δρ. Θ., Διδάσκων στὸ Ἑλληνικὸ Ἀνοικτὸ Πανεπιστήμιο, Ἐπισκέπτης Λέκτωρ Ὁρθόδοξου Ἰνστιτούτου τοῦ Cambridge καὶ μέλος τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν, καὶ ὁ Νικόλαος Ἀσπρούλης, Master Θεολογίας, Ἐπιστημονικὸς Συνεργάτης τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν καὶ τοῦ περιοδικοῦ «Θεολογία».

ΛΑΜΠΡΟΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Με τήν δέουσα λαμπρότητα καί ιεροπρέπεια εορτάστηκε ή μνήμη τών Ἀγίων Βασιλέων καί Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης στόν ὁμώνυμο Ἱερό Ναό τῆς παραλίας τοῦ Βόλου. Τήν παραμονή τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, τόν ὁποῖο πλαισίωσε πλειάδα Κληρικῶν τῆς πόλης καί πλῆθος εὐλαβῶν προσκυνητῶν, ἐνῶ παρέστησαν ὁ Περιφερειάρχης Θεσσαλίας κ. Κώστας Ἀγοραστός, ὁ Δήμαρχος Βόλου κ. Πάνος Σκοτινιώτης, οἱ Βουλευτές Μαγνησίας κ. Ζέτα Μακρῆ καί Μαρίνα Χρυσοβελώνη, ἐκπρόσωποι τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καί τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης. Στό τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ πραγματοποιήθηκε ή καθιερωμένη λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῶν Ἀγίων στήν παραλία τῆς πόλης, μέ κατεύθυνση τό μνημεῖο τῶν Ἡρώων. Ἐκεῖ τελέστηκε ή Ἀρτοκλασία καί ἀμέσως μετά ὁ κ. Ἰγνατίος ἐκφώνησε ἐπικαιρο πανηγυρικό λόγο. Στήν ὁμιλία του ὁ Σεβασμιώτατος συνέδεσε τήν μνήμη τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου μέ τήν ἐπέτειο τῶν 1700 ἐτῶν ἀπό τήν ἔκδοξη τοῦ διατάγματος τῶν Μεδιολάνων, σημειώνοντας ὅτι μέ τήν ἀπόφαση ἐκείνη «ὁ Μέγας Κωνσταντίνος δημιούργησε τίς προϋποθέσεις οἱ ἄνθρωποι νά θρησκεύουν ἐλεύθερα, νά μπορούν νά λατρεύουν τό Θεό χωρίς φόβο, νά μπορούν νά ἀναζητοῦν καί νά βρίσκουν τόν ἀληθινό Θεό». Στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε στήν ἐπικαιρότητα τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων στήν ἐποχή μας, καθώς, ὅπως εἶπε «τό θέμα τῆς ἀνεξιθρησκείας, 1700 χρόνια μετά, εἶναι καί πάλι ἐπικαιρο, γιατί δυστυχῶς, δέν κατόρθωσε ή ἀνθρωπότητα νά διασφαλίσει τήν ἐλευθερία τῆς θρησκείας καί τῆς πίστεως σέ ὅλα τά μῆκη καί τά πλάτη τοῦ κόσμου. Καί ἀκόμη περισσότερο, ἐδῶ στή δική μας γειτονιά, ἀναπτύσσονται δυνάμεις καί δημιουργοῦνται ἐξελίξεις πού ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τόν ἀπνηθὴ διωγμὸ ἰδιαίτερα τῶν Χριστιανῶν... Φαινόμενα πού δέν ξέρω πόσο μπορούν νά ταυτιστοῦν μέ τόν 21ο αἰ. τῆς τεχνολογίας, τῆς ἐπικοινωνίας, τῆς ἐπιστήμης. Νά ὅμως, πού καί πάλι ή θρησκεία, δυστυχῶς, στά χέρια κάποιων γίνεται ὄργανο πολιτικῆς καί βεβαίως ή φανατικῆς πλευρᾶς τῆς θρησκείας εἶναι ὅ, τι χειρότερο μπορεῖ νά συμβεῖ στόν ἄνθρωπο σέ αὐτόν τόν κόσμο. Καί τά φαινόμενα ἀκριβῶς τοῦ φονταμενταλισμοῦ ἔχουν ἀναδειχθεῖ μέσα στό χώρο τῶν θρησκειῶν, ὡς μή ὀφείλει, γιά νά ἐξυπηρετήσουν, τίς οἶδε, συμφέροντα καί συγκυρίες...». Ἀνήμερα τῆς εορτῆς τελέστηκε πανηγυρική Ἀρχιερατικῆ Θεία Λειτουργία, συνιερουργούντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Βελεστίνου κ. Δαμασκηνοῦ καί Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΙΛΙΩΝ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ

Ἐ ολοκληρώθηκε, γιά τό τρέχον ἱεραποστολικό ἔτος, ή σειρά ὁμιλιῶν πνευματικοῦ περιεχομένου πού διοργάνωσε τό Κέντρο Νεότητος Ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ. Τελευταῖος ὁμιλητής ἦταν ὁ Πρωτ. Χαρίλαος Παπαγεωργίου, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Βόλου καί Γραμματέας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα: «Ὁ πνευματικός Πατέρας σύμφωνα μέ τίς ὑποθήκες τοῦ Γέροντος Σωφρονίου Ζαχάρωφ τοῦ Ἑσσεξ». Ὁ π. Χαρίλαος στήν ἀπό σπῆθους, γλαφυρότατη ὁμιλία του, ἔκανε ἀναφορά στόν βίο καί στήν πνευματική παρακαταθήκη τοῦ Γέροντος Σωφρονίου Ζαχάρωφ, τονίζοντας ἰδιαίτερα τόν ρόλο τοῦ πνευματικοῦ πατέρα στή ζωή καί τήν πνευματική τελείωση τοῦ Χριστιανοῦ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ

Τήν προσοχή τῶν Ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν, ὅσο καί τῶν Ἠγουμενοσυμβουλίων τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, σχετικῶς πρός τό ζήτημα τῆς φύλαξης τῶν Ἱερῶν Λειψάνων, ἐφιστᾶ, μέ Ἐγκύκλιο Σημειώματός του (24/4), ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνατίος. Ὁ Ποιμενάρχης μας ἀναφέρεται σέ κρούσματα κλοπῆς Ἱερῶν Λειψάνων ἀπό διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, καί προχωρεῖ σέ συγκεκριμένες συστάσεις γιά τήν ἀποφυγή ἀναλόγων φαινομένων στήν Τοπική μας Ἐκκλησία: Νά μή διευκολύνεται ή ἐξοδος Ἱερῶν Λειψάνων ἀπό τοὺς Ναοὺς καί τίς Μονές γιά προσκύνηση σέ ἄλλα μέρη τῆς χώρας. Ἄν αὐτό κριθεῖ ἀπαραίτητο, θά γίνεται μόνο μέ ἔγγραφη ἄδεια τοῦ Μητροπολίτου. Θά ζητεῖται ἔγγραφη ἄδεια τοῦ Μητροπολίτου ἀκόμη καί γιά τήν μετακίνηση Ἱερῶν Λειψάνων ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἀπαγορεύεται ρητῶς ή μεταφορά Ἱερῶν Λειψάνων στό ἐξωτερικό. Ἀπαγορεύεται ή ἐκθεση πρός προσκύνηση ἀπό τοὺς πιστοὺς Ἱερῶν Λειψάνων πού ἀνήκουν σέ ἰδιωτικές συλλογές Κληρικῶν. Ἄν αὐτό κριθεῖ ἀπαραίτητο, π.χ. σέ κάποια εορταστικῆ ἐκδήλωση, θά γίνεται μόνο μέ τήν γραπτή ἄδεια τοῦ Μητροπολίτου. Θά γίνει καταγραφή ὅλων τῶν Ἱερῶν Λειψάνων πού φυλάσσονται σέ Ἱερούς Ναοὺς, Μονές καί ἰδιωτικές συλλογές, προκειμένου ή Ἱερά Μητρόπολη νά ἀποκτήσει ὀλοκληρωμένη εἰκόνα γιά αὐτά καί γιά τόν τρόπο τῆς ἀποκτίσεώς τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ Ι.Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Σημαντικῆ ὑλικῆ βοήθεια, ή ὁποία ἀνέρχεται σέ 1700 κιλά κοτόπουλων, ἀπέστειλε ή Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου Ἀγίου Ὁρους, πρός τήν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος, γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ κοινωνικοῦ καί φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, κατά τίς ἡμέρες τῆς ποικίλης κρίσεως καί δοκιμασίας τοῦ λαοῦ μας. Σέ εὐχαριστήρια ἐπιστολή του πρός τόν Ἠγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπαιδίου, Ἀρχιμ. Ἐφραίμ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνατίος, μεταξύ ἄλλων, σημειώνει: «Ἐπιθυμῶ νά Σας ἐκφράσω τās βαθυτάτας εὐχαριστίας μου διά τήν ἀφειδώλευτον ἀγάπην Σας, ή ὁποία ἔχει ἀπαντας ἡμᾶς καταὑποκρεῶσει καί βαθέως συγκινήσει, διότι πηγάζει ἀπό μίαν καρδίαν δοκιμασθεῖσαν ἕως πρόνοιον ἐν τῇ καμίνῳ τῶν πειρασμῶν καί παρά ταῦτα, μή ἐπιλαθομένη τῆς πρός τοὺς πλησίον εὐεργεσίας...»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ
ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Ἔτος 32ο • Ἀρ. Φύλλου 385-386 • Μάιος-Ἰούνιος 2013

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰγνατίος
Διευθυντής: Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου
Φιλολογική ἐπιμέλεια: Χρῖστος Δ. Ξανάκης
Υπεύθυνος κυκλοφορίας: Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου
Μηχανογράφηση: Βασιλικῆ Ἀντωνάκη
Ἐκτύπωση & Βιβλιοδεσία: ΠΑΛΜΟΣ
Ἰδιοκτησία: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος
Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος
Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903
Internet: www.imd.gr
E-mail: press@imd.gr

ΣΤΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑ Ο Δ/ΝΤΗΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛ.ΑΣ.

Τήν Μαγνησία επισκέφθηκε ο Δ/ντής της Θρησκευτικής Υπηρεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας Αρχιμ. Νεκτάριος Κιούλος, ο οποίος περιόδευσε στην Αστυνομική Δ/ση Μαγνησίας, καθώς και σε αστυνομικά τμήματα του Βόλου, της ευρύτερης περιοχής και των Σποράδων. Ο π. Νεκτάριος επισκέφθηκε (27/5) καθκόντως τον Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ίγνάτιο, με τον οποίο είχαν εγκάρδια συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, γύρω από το έργο και την παρουσία της Εκκλησίας μας στον χώρο των φυλακών και των κρατηρίων. Ο Σεβασμιώτατος είχε την ευκαιρία να εκθέσει στον Δ/ντή της Θρησκευτικής Υπηρεσίας της ΕΛ.ΑΣ. το έργο που η Τοπική Εκκλησία μας διεξάγει, μέσω του Σ.Σ.Κ. «Ο Έσταυρωμένος».

ΤΟ ΝΕΟ Δ/Σ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΒΟΛΟΥ ΣΤΟΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟ

Τά νέα μέλη του Δ/Σ του Γλωσσικού Όμιλου Βόλου δέχθηκε (27/5) στο γραφείο του ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος. Τό νέο Δ/Σ απαρτίζεται από τους: Απόστολο Παπαναστασίου, Πρόεδρο, Έλευθερία Μουλαμάτση-Παναγιωτακοπούλου, Αντιπρόεδρο, Μαγδαληνή Χαλαλάμπους, Γραμματέα, Δημήτριο Χριστοφορίδη, Ταμία, Βησσαρίωνα Ζωιτόπουλο, Μέλος. Σέ εγκάρδιο κλίμα, οί εκλεγμένοι εκπρόσωποι του όμιλου ευχαρίστησαν τον κ. Ίγνάτιο γιά τήν άμεριστη στήριξη τής Τοπικής Εκκλησίας στον όμιλο, ήδη από τήν έναρξη τής δράσης του (1995), ή οποία μεταφράζεται σε παροχή στέγης (Πν. Κέντρο αρχικά και πλέον τό κτήριο του παλαιού Έκκλ/κού Λυκείου Βόλου) και σε ήθική συμπαράσταση στο έργο του. Από τί μεριά του ο Σεβασμιώτατος εξέφρασε τήν όλόθυμη στήριξη τής Τοπικής Εκκλησίας στο πολυσήμαντο έργο του Όμιλου

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ ΣΤΟ ΦΥΤΟΚΟ

Ευλαβής παράδοση πολλών δεκαετιών, συνδεδεμένη με τήν έορτή τής Μεσοπεντηκοστής, συνεχίστηκε και φέτος στον Έγερτο Ναό Γενεσίου τής Θεοτόκου Φυτόκου. Πρόκειται γιά τήν λιτανευτική μεταφορά τής Τιμίας Κάρας και τής Έγερτας Εικόνας του Όσιου Γερασίμου του Νέου, από τήν όμώνυμη Έγερτα Μονή τής Μακρινίτης στο Φυτόκο. Τά έγερτα τιμαλφή τής Τοπικής μας Εκκλησίας μετέφεραν, τήν παραμονή τής έορτής (28/5), μέσα από τό δάσος και τούς άγρους, ό Ήγούμενος τής Έγερτας Μονής Φλαμουρίου Αρχιμ. Συμεών Αναστασίου, συνοδευόμενος από Κληρικούς και ευλαβείς πιστούς και τά υποδέχθηκε επισήμως ό Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος, πλαισιωμένος από πλήθος Κληρικών και προσκυνητών, που κατέκλυσαν τον Ναό και τον χώρο του προαυλίου. Μετά τήν τέλεση του Μεγάλου Έσπερινού, σχηματίστηκε λιτανευτική πομπή περίξ του Ναού και επί ευπρεπισμένης εξέδρας τελέστηκε ή άρτοκλασία. Ο Σεβ. κ. Ίγνάτιος μίλησε επικαίρως στο πλήθος των πιστών και αναφέρθηκε στην χαρά που πηγάζει γιά τήν ζωή των Χριστιανών από τό γεγονός τής Αναστάσεως του Κυρίου, «που είναι ή πηγή τής δυνάμεως και τής έλπίδος μας».

Βιβλιοπαρουσίαση

ΜΕ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ

Μερόπης Ν. Σπυροπούλου

«Μονάχα ή πραγματικότητα μπορεί να μάς μάθει πώς τήν πραγματικότητα ν' αλλάξουμε». Τά λόγια αυτά του Μπρέχτ αποτέλεσαν τό έναυσμα τής προσπάθειας τής Μερόπης Ν. Σπυροπούλου να συνθέσει τό πόνημά της «Μέ πίστη και αισιοδοξία γιά ένα καλύτερο αύριο». Ήρεμη και λεπτομερειακή ματιά στον κόσμο που ζούμε, στην Ελλάδα και στους ανθρώπους της, στην Ευρώπη, ως κοινότητα χωρών και κοινωνία ανθρώπων, στίς δυνατότητες που έχουμε ως έλληνικός λαός, στίς προοπτικές που μάς παρουσιάζονται.

Δέν μένει, όμως, μόνο στην έρευνητική ματιά ή Συγγραφέας. Προχωρεί, με σαφήνεια και τόλμη, σε κάποιες σκέψεις που μπορούν να όδηγήσουν σε άσφαλή συμπεράσματα και έπωφελη δράση. Ένα μικρό δείγμα, που έχει σχέση με τήν Παιδεία: «...Άρκει οί Έλληνες να "σοβαρευτούμε" μέσα στην πατρίδα μας. Νά πιστέψουμε ότι ή Παιδεία είναι έθνική υπόθεση και να ανταποκριθούμε στίς απαιτήσεις των καιρών. Χωρίς λαϊκισμούς και έντεχνη καπηλεία αίτημάτων γιά ήσσονα προσπάθεια σε όλα».

Άρετή βασική του πονήματος: Πολλά χρήσιμα σε λίγες σελί-

δες. Με ξεκάθαρο τρόπο. Απόδειξη ότι οί προβληματισμοί και οί σκέψεις τής διακεκριμένης Έλληνίδας ζυμώθηκαν αρκετά μέσα της, πριν δημοσιευθούν. Έτσι ό άναγνωστής παρακολουθεί τούς συλλογισμούς ενός πνευματικού ανθρώπου, που προσπαθεί να ξαναφέρει στο προσκήνιο του νοού μας έννοιες, όπως: συνείδηση, ευθύνη, έθελοντισμός, αλληλεγγύη, αγάπη, θυσία, προσφορά, αισιοδοξία. Θά προσφέρουν ένα πολύτιμο δώρο στους δικούς τους, και μάλιστα στους νεωτέρους απ' αυτούς, όσοι τούς χαρίσουν ένα τέτοιο βιβλίο. Μικρής, βέβαια, οικονομικής αξίας, μεγίστης, όμως, πνευματικής ωφέλειας. Άλλωστε, αυτό έχει σημασία...

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΞΕΝΑΚΗΣ

Τιμητική διάκριση: Τό βιβλίο τιμήθηκε με τό πανελλήνιο Βραβείο Δοκιμίου κοινωνικοπολιτικού στοχασμού εις μνήμην «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΦΩΤΕΑ» γιά τό 2013.

Τό βιβλίο κυκλοφορεί από τίς εκδόσεις «ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΗ», σε όλα τά χριστιανικά βιβλιοπωλεία και στο βιβλιοπωλείο τής Ί. Μητροπόλεως Δημητριάδος «ΛΥΧΝΟΣ».

Ἐμπειρίες πού μένουν ἀξέχαστες!

Ὁ Σύνδεσμος Νέων τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως πραγματοποίησε καί φέτος τὴν ἐπίσια ἐκδρομὴ του στοῦ ἐξωτερικοῦ. Αὐτὴ τὴ φορά κατάφερε νὰ φτάσει σπὴν χώρα τῆς Ρουμανίας. Μία ὑπέροχη ἡμέρα προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ μὲ προορισμούς τὴ Σόφια τῆς Βουλγαρίας, τὸ Βουκουρέστι, τὴ κοιλάδα τοῦ Νέαμτς μὲ τὰ ὑπέροχα Μοναστήρια καθὼς καί τὴν μεσαιωνικὴ πόλη τοῦ Μπρασόφ καί τὴ Σιναία σπὴν ὄρεινὴ Τρανσυλβανία.

Ὅλα ξεκίνησαν τὴν Τρίτῃ τοῦ Πάσχα ὅταν νέοι καί νέες ἀπὸ τὸ Βόλο ἀλλὰ καί φίλοι πού ταξίδεψαν ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα γιὰ τὸν ἴδιο λόγο, ἀναχωρήσαμε γιὰ τὴ Σόφια. Μεγάλῃ εὐλογία ὑπῆρξε ἡ ἐπίσκεψή μας σπὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τῆς Ρίλα, τὴ μεγαλύτερη καί πιὸ φημισμένη μονὴ τῆς Βουλγαρίας. Θαυμάσαμε τὸν γιγάντιο πύργο καί τὸ ὑπέροχο τοπίο πού περιέβαλλε τὴ Μονή. Συνεχίσαμε γιὰ τὴ Σόφια, ἡ ἄφιξή μας ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα συνοδεύτηκε μὲ μικρὴ περιήγηση σπὴν πόλη, προσκύνημα στὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νιέφσκι.

Τετάρτῃ πρωὶ ἀναχωρήσαμε μὲ κατεύθυνση τὸ Βουκουρέστι. Ἐπισκεφθήκαμε τὸ «Μουσεῖο τοῦ Χωριοῦ», στοῦ ὁποῖο εἶδαμε ἀρχιτεκτονικὰ ἀντίγραφα ἀπὸ ὅλες τὶς περιοχὲς καί ἱστορικές περιόδους τῆς Ρουμανίας ἀλλὰ θαυμάσαμε καί τὴν τεχνητὴ λίμνη, τὴν Ἀσίδα τοῦ Θριάμβου μὲ τὶς ἐπιγραφὲς τῶν σημαντικότερων μαχῶν τῆς Ρουμα-

νίας Ἁγίων, καί ἀναστάσιμοι ὕμνοι... Ἐπιστροφή σπὴν πόλη τοῦ Νέαμτς, πολὺ ἀργὰ τὸ βράδυ. Λίγοι οἱ τολμηροὶ γιὰ βραδυνὴ βόλτα, ἡ κούραση ἦταν περισσότερο ἀπὸ ἐμφανῆς, ὁ ὕπνος γλυκός ἀλλὰ ὀλιγόωρος γιατί...

Ἐνῆμερον Παρασκευὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς! Τί ὑπέροχη μέρα! Μετὰ ἀπὸ μία ἐλικοειδῆ διαδρομὴ στὶς ὄροσειρές τῆς Ρουμανίας ἡ πρώτη μας στάση περιελάμβανε βαρκάδα καί τοξοβολία σπὴν κόκκινη λίμνη, μία ἀπὸ τὶς ὀμορφότερες λίμνες πού συναντήσαμε. Τὸ μεσημέρι φτάσαμε σπὴν πρωτεύουσα τῆς Τρανσυλβανίας, τὸ Μπρασόφ, τὴν ὄρεινὴ γραφικὴ πόλη, μὲ τοὺς δρόμους καί τὰ κτίσματα τοῦ 18ου αἰώνα. Περπατήσαμε στὰ ὀμορφα δρομάκια τῆς πόλης, ἐπισκεφθήκαμε τὴν Μαύρη Ἐκκλησίαν, μὲ τὸ περίφημο ἀρμόνιο, εἶδαμε τὸ Δημαρχεῖο τῆς πόλης, τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τὸ πρῶτο τυπογραφεῖο ὅπου τυπώθηκε ἡ ρουμανικὴ γλῶσσα.

Σάββατο πρωὶ ἀναχωρήσαμε γιὰ τὰ θρυλικά Καρπάθια ὄρη. Ἀφοῦ διασχίσαμε τὴν κοιλάδα Πράχωβα, ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα σημεῖα ὅλης τῆς ἐκδρομῆς, φτάσαμε στοῦ Μπράν. Σπὴν πόλη αὐτὴ βρίσκεται τὸ ὁμώνυμο κάστρο, ὅπου ἐζῆσε ὁ αἰμοσταγῆς ἡγεμόνας τῆς Ρουμανίας Βλάντ Τσέπες καί τὸν ὁποῖο ὁ μῦθος συνέδεσε μὲ τὸν φοβερὸ κόμη Δράκουλα. Στὴ συνέχεια ἀναχώρηση γιὰ τὸ Βουκουρέστι. Κατὰ τὴ διαδρομὴ, δέν θὰ μπορούσαμε νὰ μὴν σταματήσουμε σπὴν Σιναία. Ἐκεῖ ἐπισκεφθήκαμε τὸ ἀνάκτορο τῶν Χοετζόλερν, βασιλιάδων τῆς Ρουμανίας, γνωστὸ ὡς Πέλες, τὸ παλάτι τῆς συζύγου τοῦ βασιλιά, τὸ μικρὸ Πέλες, τὸ Πελουσόρ, ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα ἀνάκτορα τῆς Εὐρώπης γιὰ τὶς συλλογὲς σπάνιων ἀριστουργημάτων πού κοσμοῦν τὰ δωμάτια του καί τὴ Μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος Σιναία. Ἡ ἄφιξή μας στοῦ Βουκουρέστι ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα μᾶς ἐπέτρεψε νὰ θυμηθοῦμε ὅσα εἶδαμε κατὰ τὴν πρώτη μας ξενάγηση ἐκεῖ. Ὅσο γιὰ τὸ τελευταῖο μας βράδυ στοῦ Βουκουρέστι, ὁ καθένας κράτησε τὶς εἰκόνες, τὶς ἐμπειρίες καί τὶς ἀναμνήσεις στοῦ μυαλοῦ καί σπὴν καρδίαν του...

Κυριακὴ, ἡ μέρα τῆς ἐπιστροφῆς! Στὴ διαδρομὴ εἶχαμε τὴ δυνατότητα νὰ θυμηθοῦμε, νὰ γελάσουμε καί νὰ νοσταλγήσουμε ὅλα ἐκεῖνα πού συνέθεσαν τὸ πάζλ τῆς ἐκδρομῆς. Χίλια χιλιόμετρα ἀναψυχῆς, προσευχῆς, μουσικῆς, χαρᾶς, συναναστροφῆς, μόνο ὅπως οἱ νέοι τοῦ Συνδέσμου ξέρουν νὰ βιώνουν... Ὅταν πιά περάσαμε τὰ σύνορα καί βρεθήκαμε μέσα σπὴν Ἑλλάδα, καταλάβαμε τὰ ὅσα ζήσαμε μέσα σὲ τόσο μικρὸ χρονικὸ διάστημα. Ἡ ἄφιξή μας πολὺ ἀργὰ τὸ βράδυ στοῦ Βόλο σφραγίστηκε μὲ ἓνα ἀπλό συμπέρασμα. Ὁ Σύνδεσμος Νέων γνωρίζει πολὺ καλά νὰ πραγματοποιεῖ ἀπίθανες ἐκδρομὲς! Χριστὸς Ἀνέστη!

νίας στὸν Α΄ Παγκόσμιον Πόλεμον, τὴ Βουλὴ ἢ ἀλλιῶς τὸ παλάτι τοῦ Τσαουσέσκου, τὸ βασιλικὸ παλάτι, τὸ Πανεπιστήμιον καί ἄλλα νεοκλασσικὰ κτήρια. Ἡ βραδιά μας δέν τελείωσε πρὶν ἐπισκεφτοῦμε καί προσκυνήσουμε στοῦ Πατριαρχεῖο τῆς Ρουμανίας ἀλλὰ καί πρὶν περὶπλανηθοῦμε σπὴν παλιὰ πόλη μὲ τὰ στενά γραφικὰ δρομάκια τοῦ ἱστορικοῦ κέντρου τοῦ Βουκουρεστίου.

Ἐπόμενῃ μέρᾳ Πέμπτῃ καί ἀναχώρηση γιὰ τὴν πόλη τοῦ Νέαμτς καί τὴν ὁμώνυμη κοιλάδα ὅπου βρίσκονται τὰ περίφημα Μοναστήρια τῆς Ρουμανίας σπὴν περιοχὴ τῆς Μολδαβίας. Μετὰ ἀπὸ πολλὰ ὥρες διαδρομῆς, μὲ μόνη συντροφιά μας τὸ ὑπέροχο φυσικὸ τοπίο φτάσαμε σπὴν πόλη Βασαυ. Ἀπὸ ἐκεῖ καί σπὴν συνέχεια θὰ ἐπισκεφτοῦμε μερικὲς ἀπὸ τὶς σημαντικότερες μονὲς τῆς Ρουμανίας. Πρῶτος σταθμὸς μας ἡ μονὴ τοῦ Νέαμτς, μὲ τὰ ἐπιβλητικὰ κτήρια σπὴν συνέχεια οἱ μονὲς Secu, ὅπου ὁ π. Κλεόπας μᾶς ξενάγησε στοῦ καθολικὸ καί στοῦ μουσεῖο, καί Sixastria, ὅπου εἶχαμε τὴν εὐλογία νὰ ἐπισκεφτοῦμε καί νὰ ξεναγηθοῦμε στοῦ κελί καί τὸν τάφο τοῦ γέροντα Κλεόπα Ἡλιέ. Τελευταῖος προορισμὸς μας ἡ γυναικεῖα μονὴ τῆς Ἀγάπια. Οἱ ἐμπειρίες μοναδικές, σὲ κάθε μοναστήρι, ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν νέων τὸ Χριστὸς Ἀνέστη ἢ Κριστὸς ἄ νβιάτ, τὸ Ἄξιόν Ἔστι, ἀπο-